

2021. július 7., szerda

P9_TA(2021)0347

Az öreg kontinens elöregedése – az idősödéssel kapcsolatos politika 2020 utáni lehetőségei és kihívásai

Az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az öreg kontinens elöregedéséről – az idősödéssel kapcsolatos 2020 utáni politika lehetőségei és kihívásai (2020/2008(INI))

(2022/C 99/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6., 153., 156. és 174. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a Charta) és különösen annak 21., 23., 24., 25., 26., 31., 32., 33., 34. és 35. cikkére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának azon ítéletére, amely kimondja, hogy az életkoron alapuló megkülönböztetés tilalma az egyenlő bánásmód különleges eseteként az uniós jog általános elve ⁽¹⁾,
- tekintettel az aktív idősorról szóló, 2010. június 7-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a digitalizáció korában az idősorúak emberi jogairól, részvételéről és jóllétéről szóló, 2020. szeptember 9-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és fenntartható fejlődési céljaira,
- tekintettel az idősorról szóló második, 2002. április 8. és 12. között tartott világtalálkozón elfogadott, az időskorra vonatkozó politikai nyilatkozatra és madridi nemzetközi cselekvési tervre,
- tekintettel az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának az idősödésről szóló, 2017. szeptember 22-én Lisszabonban megrendezett negyedik miniszteri konferenciáján elfogadott, „Fenntartható társadalom minden életkorban: a hosszabb életben meglévő lehetőségek megvalósítása” című miniszteri nyilatkozatra,
- tekintettel az idősorúak emberi jogainak maradéktalan érvényesülésével foglalkozó független ENSZ-szakértőnek a koronavírus-betegség (Covid19) által az idősorúak emberi joginak érvényesülésére gyakorolt hatásról szóló jelentésére, amelyet 2020. július 21-én az ENSZ Közgyűlésének 75. ülészakára nyújtott be,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
- tekintettel az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évéről (2012) szóló, 2011. szeptember 14-i 940/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾ és az Európai Bizottság 2010. szeptember 6-i erről szóló eredeti közleményére (COM(2010)0462),
- tekintettel „A kompetenciafejlesztési pályákról: Új lehetőségek felnőttek számára” című, 2016. december 19-i tanácsi ajánlásra ⁽³⁾,
- tekintettel az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2018. május 22-i tanácsi ajánlásra ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ A Bíróság 2005. november 22-i ítélete, *Werner Mangold* kontra *Rüdiger Helm*, C-144/04, ECLI: EU:C:2005:709.

⁽²⁾ HL L 246., 2011.9.23., 5. o.

⁽³⁾ HL C 484., 2016.12.24., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 189., 2018.6.4., 1. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel az idősödő társadalomban a nők szerepéről szóló, 2010. szeptember 7-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ és a „Gondozási szolgáltatások az Unióban a nemek közötti egyenlőség jobb megvalósulása érdekében” című, 2018. november 15-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „A demográfiai kihívás és a nemzedékek közötti szolidaritás” című, 2010. november 11-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A szegénységről: a nemek közötti egyenlőség szempontjai” című, 2016. május 26-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a munka és magánélet közötti egyensúly szempontjából kedvező munkaerőpiaci körülmények megteremtéséről szóló, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a nemek közötti nyugdíjszakadék megszüntetése és megelőzése érdekében egy uniós stratégia szükségességéről szóló, 2017. június 14-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a kohéziós politika eszközeinek a demográfiai változások kezelésére való, régiók általi alkalmazásáról szóló, 2017. november 14-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. március 28-án első olvasatban elfogadott álláspontjára ⁽¹²⁾,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽¹³⁾, amely meghatározza a valláson, meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem jogi keretét,
- tekintettel a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékossgra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2008. július 2-i bizottsági javaslatra (COM(2008)0426) és a Parlament erre vonatkozó, 2009. április 2-i álláspontjára ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Bizottságnak az „Európa demográfiai jövője: kovácsoljunk lehetőséget a kihívásból!” című 2006. október 12-i közleményére (COM(2006)0571),
- tekintettel a „European Economy – The impact of ageing on public expenditure: projections for the EU25 Member States on pensions, health care, long-term care, education and unemployment transfers (2004–2050)” (Európai gazdaság – Az öregedés hatása az állami kiadásokra: prognózisok az EU25-tagállamokra nézve a nyugdíjakra, egészségügyre, hosszú távú ellátásra, oktatásra és munkanélküliséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozóan (2004–2050)) című, 2006. december 15-i bizottsági jelentésre,
- tekintettel a Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság „Adequate social protection for long-term care needs in an ageing society” (Megfelelő szociális védelem a hosszú távú gondozási igények kielégítésére az elöregedő társadalomban) című, a Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Tanácsában részt vevő miniszterek számára készült 2014. október 7-i jelentésére,
- tekintettel a „Kezdeményezés a dolgozó szülők és gondozók körében a munka és a magánélet közötti egyensúly támogatására” című, 2017. április 26-i bizottsági közleményre (COM(2017)0252),
- tekintettel a „The 2018 Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies” (2018. évi jelentés az idősödésről: Alapul vett feltételezések és az előrejelzés módszertana) című, 2017. november 24-i bizottsági jelentésre,

⁽⁵⁾ HL C 308. E, 2011.10.20., 49. o.

⁽⁶⁾ HL C 363., 2020.10.28., 80. o.

⁽⁷⁾ HL C 74. E, 2012.3.13., 19. o.

⁽⁸⁾ HL C 76., 2018.2.28., 93. o.

⁽⁹⁾ HL C 204., 2018.6.13., 76. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 331., 2018.9.18., 60. o.

⁽¹¹⁾ HL C 356., 2018.10.4., 10. o.

⁽¹²⁾ HL C 108., 2021.3.26., 965. o.

⁽¹³⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 137. E, 2010.5.27., 68. o.

2021. július 7., szerda

- tekintettel a „The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016–2070)” (2018. évi jelentés az idősödésről: Gazdasági és költségvetési prognózisok az EU 28 tagállamára vonatkozóan (2016–2070)) című, 2018. május 25-i bizottsági intézményközi dokumentumra,
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
- tekintettel a demográfiai változások hatásairól szóló, 2020. június 17-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0241),
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) „Active Ageing: A Policy Framework” (Tevékeny idősor: szakpolitikai keret) című, 2002. április 1-i jelentésére,
- tekintettel a WHO „Global Age-Friendly Cities: A Guide” (Globális idősbarát városok: útmutató) című, 2007. október 1-i jelentésére,
- tekintettel a WHO-nak az idősorról és az egészségről szóló 2015. szeptember 30-i világjelentésére,
- tekintettel a WHO idősorra és egészségre irányuló 2016–2020-as globális stratégiájára és cselekvési tervére, valamint a 2021–2030-as időszaknak az egészséges idősor évtizedévé történő nyilvánításáról szóló ENSZ-határozatra,
- tekintettel a Közgyűlés 1991. december 16-i 46/91. sz. határozatával elfogadott, az idősekre vonatkozó ENSZ-alapelvekre,
- tekintettel a 2015. évi globális életkormutatóra (Global AgeWatch Index),
- tekintettel a világnépesség öregedéséről szóló 2019. évi ENSZ-jelentésre,
- tekintettel arra az álláspontra, hogy a tevékeny idősor az Európa 2020 stratégia egyik kulcsfontosságú eleme,
- tekintettel fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési programra,
- tekintettel az Egyesült Királyság egyenlőségről szóló, 2010. évi törvényére, amely jogellenesnek tekinti az emberekkel szemben a nemváltoztatás, a szexuális irányultság és a nem alapján alkalmazott megkülönböztetést,
- tekintettel a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről, valamint a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁵⁾ (a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv),
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
- tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0194/2021),

Általános megjegyzések

- A. mivel Európa népességének elöregedése olyan demográfiai jelenség, amelyben mind a termékenységi arányszám, mind a halandóság csökken, a várható élettartam pedig növekszik;
- B. mivel az Unió népessége csökken; mivel 1960-ban az Unió lakosai a világ népességének 13,5 %-át tették ki, míg ez az arány 2018-ban 6,9 % volt, 2070-re pedig várhatóan 4 % lesz⁽¹⁶⁾; mivel ez a helyzet többek között azzal függ össze, hogy az Unióban a világ más régióihoz képest csökkent a születési ráta, ami a népesség korösszetételét és a különböző korcsoportok relatív arányát befolyásoló elöregedéséhez vezet, és hozzájárul a demográfiai piramis megfordulásához;

⁽¹⁵⁾ HL L 188., 2019.7.12., 79. o.

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0241.

2021. július 7., szerda

mivel a demográfiai átmenet egyetemes jelenség, és az uniós népesség világon belüli részarányának csökkenése az tükrözi, hogy e globális folyamat hamarabb elindult⁽¹⁷⁾; mivel nem szabad alábecsülni az idősek társadalomban való aktív részvételét; mivel a 65–74 évesek több mint 20 %-a és a 75 év felettiiek mintegy 15 %-a vesz részt formális és/vagy informális önkéntes tevékenységekben⁽¹⁸⁾;

- C. mivel a jelenlegi demográfiai helyzet súlyosan érinti az Unió társadalmi, gazdasági és területi kohézióját; mivel fontos, hogy az Unió minden politikájában általánosan érvényesítse a demográfiai szempontokat; mivel a munkaképes korú (15 és 64 év közötti) népesség várhatóan jelentősen, a 2016-os 333 milliőről 2070-re 292 millióra fog csökkenni; mivel 2100-ra a 80 éves és idősebb emberek várhatóan a lakosság 14,6 %-át teszik ki⁽¹⁹⁾;
- D. mivel a nemek közötti egyenlőség az Unió alapszerződésekben és a Chartában elismert egyik alapértéke, és mivel az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy ezt az értéket valamennyi tevékenységébe beépíti;
- E. mivel a hosszú élettartam olyan figyelemre méltó kollektív eredmény, amely a gazdasági és társadalmi fejlődésen, valamint az egészségügy terén elért jelentős előrelépésen alapul, melyek jelentősen javították az életminőséget, és az elmúlt 50 évben 10 évvel növelték a férfiak és nők átlagos várható élettartamát; mivel 2016 és 2070 között a várható élettartam a férfiak esetében 78,3 évről 86,1 évre, a nők esetében pedig 83,7 évről 90,3 évre nő; mivel az átlagos várható élettartam növekedését minden körülmények között a civilizáció fejlődésének tényezőjeként kell tekinteni, és sohasem korlátozó tényezőnek; mivel az adatok azt mutatják, hogy 2018-ban a várhatóan egészségesben eltöltött életek száma a nőknél 64,2 év, a férfiaknál pedig 63,7 év volt⁽²⁰⁾; mivel azonban a várható élettartam és az egészségesben eltöltött életek közötti eltérés aggodalomra ad okot, és azt sürgősen kezelni kell;
- F. mivel a jobb egészségesben eltöltött hosszabb élet értéket képvisel mind az egyének, mind a társadalmak számára, és új lehetőségeket teremt az idősek gazdasági és társadalmi életben való részvétele és befogadása számára; mivel az időskori társadalmi szerepvállalás viszont hozzájárul az egyéni egészséghez és jólléthez; mivel korreláció van az élettartam és a társadalmi státusz között; mivel a különböző társadalmi tevékenységekben, például az önkéntességben, a sport- és hobbitevékenységekben való részvétel, valamint a családdal vagy a barátokkal való rendszeres kapcsolattartás pozitív hatással van az idősek általános egészségi állapotára, és megakadályozza elszigetelődésüket;
- G. mivel az Unió népességének természetes változása 2012 óta negatív, és 2019-ben több halálozást regisztráltak, mint születést (4,7 millió, illetve 4,2 millió); mivel az Unióban csökken a termékenységi arányszám, és 2018-ban 1,55-re esett vissza; mivel ez számos tényezőhöz kapcsolódik, beleértve a jobb egészségi állapotot és az oktatás magasabb szintjét⁽²¹⁾, valamint az általános társadalmi-gazdasági helyzetet, beleértve a bizonytalanságot és a jövedelmek leértékelődését, amely minden csoportot érint, de leginkább a fiatalokat sújtja, különös tekintettel életminőségükre, a munka és a magánélet közötti egyensúlyra és az élettervezésre; mivel a demográfiai változás közép- és hosszú távon hatással lehet az Unió gazdasági és társadalmi fenntarthatóságára; mivel a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés az életminőség egyik döntő tényezője; mivel a demográfiai változás gazdasági és társadalmi hatása rámutat a szociális biztonság és az egészségügyi ellátó rendszerek megerősítésének szükségességére;
- H. mivel egyes kutatások szerint összefüggés van a termékenységi ráták és az olyan szakpolitikák között, amelyek ösztönzik a jobb munkalehetőségeket, a tisztességes munka- és életkörülményeket, a rugalmas munkarendet, a tisztességes családtámogatást, az anyasági, apasági és szülői szabadság alatti pénzügyi támogatást, a korai gyermekkortól kezdve biztosított minőségi gyermekgondozást, valamint a gondozási feladatok terén a férfiak és a nők közötti egyenlőbb tehermegosztást;

⁽¹⁷⁾ ENSZ, *Changing population age structures and sustainable development: a concise report*, 2017.

⁽¹⁸⁾ Eurostat, „Idősödő Európa – Statisztikák a társadalmi életéről és vélemények”, 2020. júliusi adatok.

⁽¹⁹⁾ Eurostat, „Népességszerkezet és idősödés”, 2020. augusztusi adatok.

⁽²⁰⁾ A demográfiai változások hatásáról szóló jelentést kísérő 2020. június 17-i bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(2020) 0109), 7. o.

⁽²¹⁾ ENSZ, *Changing population age structures and sustainable development: a concise report*, 2017, 11. o.

2021. július 7., szerda

- I. mivel a részidős foglalkoztatás aránya magasabb a nők körében (31,3 %), mint a férfiaknál (8,7 %), és ez az idős nőkre is vonatkozik (az idős férfiak 49,8 %-a, szemben az idős nők 64,1 %-ával); mivel az EU-28-ban a 65 és 74 év közötti korosztályban a szokásos munkaidő a férfiaknál heti 30,3 óra, a nőknél pedig heti 24,1 óra, és mivel a férfiak várhatóan 38,6 évig részei a munkaerőnek, míg a nők 33,7 évig ⁽²²⁾;
- J. mivel a nemek közötti foglalkoztatási különbség megszüntetésének feltétele az alapvető szociális jogok érvényesülése és az alapvető szociális szolgáltatások nyújtása;
- K. mivel az 55 és 64 év közötti nők foglalkoztatási rátája alacsonyabb, mint a férfiaké (a nők esetében e ráta 52,4 %, a férfiak esetében pedig 65,4 %), és legnagyobb valószínűséggel nők nyújtják az otthoni informális ápolási-gondozási szolgáltatásokat ⁽²³⁾;
- L. mivel a munkaképes korú (15–64 éves) személyek teljes száma az Unióban 2005 és 2030 között 20,8 millióval csökken, ahogy a demográfiai robbanás generációja nyugdíjba vonul, és ezért a tagállamok egészségügyi és nyugdíjrendszerei fokozottabb terhelésnek lesznek kitéve; mivel a teljes eltartottsági ráta 2100-ra várhatóan eléri az 57 %-ot, ami majdnem kétszerese a 2019-es aránynak (31 %);
- M. mivel az EU-28-ban a medián életkor a 2001. évi 38,3 évről 2018-ra 43,1 évre emelkedett ⁽²⁴⁾; mivel 2018-ban az uniós polgárok 19 %-a 65 éves vagy annál idősebb volt, és mivel szükségleteiket figyelembe kell venni az uniós, nemzeti és regionális szintű politikai döntéshozatal során;
- N. mivel az élet olyan változásokkal jár együtt, mint a társ, a családtagok vagy a barátok elvesztése, az egészségi állapot romlása, valamint az egyén szokásainak, munkarendjének és pénzügyi helyzetének megváltozása; mivel az idősök különösen ki vannak téve a társadalmi kirekesztés és az elszigeteltség jelenségeinek; mivel az Unióban egyre több felnőtt tapasztal társadalmi elszigetelődést (75 millió ember – a lakosság 18 %-a); mivel a társadalmi elszigetelődés veszélyes az idősebbek körében a legnagyobb, miközben a magányosság érzése a 26 és 45 év közötti korosztályban a legjelentősebb ⁽²⁵⁾;
- O. mivel a 65 év alatti gondozók több mint 50 %-a munka mellett végzi a gondozást; mivel – ahogy arra a Bizottság többször is rámutatott – a gondozási feladatok a nők alacsony munkaerőpiaci részvételének fő okai közé tartoznak, mert vagy csökkentik a munkaidejüket, vagy pedig teljesen feladják a fizetett munkát, ami évente 370 milliárd EUR veszteséget jelent Európának; mivel a becslések szerint az Unióban a gondozási szolgáltatások 80 %-át informális gondozók nyújtják, akik többnyire nők (75 %), ami jelzi a nemek között az ápolás-gondozás területén fennálló különbséget, amely erősen befolyásolja a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenséget; mivel az informális gondozók által hivatalos munkaszereződés nélkül nyújtott ellátás különösen problematikus, mert emiatt kívül rekednek a munkaerőpiacon, és nincs lehetőségük a legalizálásra; mivel ez a helyzet kettős negatív hatáshoz vezet, mivel egyrészt ezek az informális gondozók (főként nők) általában alacsonyan fizetettek, nem részesülnek szociális védelemben, nem fizetnek társadalombiztosítási hozzájárulást, és emiatt aktív életük végén vagy nem kapnak nyugdíjat, vagy csak a minimálnyugdíjat kapják meg, másrészt pedig ez a helyzet negatívan hat az államra és annak illetékes intézményeire is, amelyek nem kapják meg a társadalombiztosítási hozzájárulást és a munkáltatók és munkavállalók által fizetett adókat;
- P. mivel a fogyatékossgal élő személyek vagy az etnikai, faji, nyelvi, szexuális vagy más kisebbségéhez tartozó emberek minden korosztályban elrejtették vagy elrejtik identitásuk egy részét félelemből vagy az elutasítás vagy bántalmazás veszélye miatt; mivel a fogyatékossgal élő vagy más faji, etnikai vagy társadalmi származású, más genetikai jellemzőkkel, nyelvvél vagy szexuális irányultsággal rendelkező idős emberek nagyobb megkülönböztetéssel, megfélemezéssel és több beleegyezésük nélküli eljárással szembesülnek, és esetükben nagyobb a társadalmi kirekesztés kockázata;

⁽²²⁾ Eurostat, *Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU* (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019.

⁽²³⁾ Eurostat, *Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU* (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament Kutatószolgálat: Az Európai Unió demográfiai kilátásai, 2020. március, 3. o.

⁽²⁵⁾ EU Science Hub, a Bizottság tudományos szolgálata és tudásközpontja: „How lonely are Europeans?” („Mennyire magányosak az Európaiak?”), 2019. június 12.

2021. július 7., szerda

- Q. mivel a Covid19-világjárványnak is nagy hatása van a demográfiára; mivel sok idős emberek halt meg, és néhány tanulmány azt állítja, hogy a koronavírus jelentős hatást gyakorolt az Unió népességi tendenciáira, például a várható élettartam csökkenésére vagy a családtervezésre;
- R. mivel az idősödéssel kapcsolatos szakpolitikai intézkedések kidolgozása során megfelelően figyelembe kell venni a nemek közötti egészségi különbségeket és a társadalmi-kulturális tényezőkhez kapcsolódó egészségi egyenlőtlenségeket; mivel bizonyos életkorral összefüggő betegségek és egészségi állapotok, mint például a depresszió vagy a szív- és érrendszeri betegségek eltérően hatnak a nőkre és a férfiakra; mivel bizonyos betegségek és egészségi állapotok, például az Alzheimer-kór vagy a demencia, a mellrák, az inkontinencia, a csontritkulás és az ízületi gyulladások jobban sújtják a nőket, mint a férfiakat; mivel ezeknek az egészségi állapotoknak a prevalenciája növekedni fog előregedő társadalmainkban;
- S. mivel a demográfiai változás nem egységesen érint minden országot és régiót, hanem nagyobb hatást gyakorol a már leszakadó régiókra, tovább súlyosbítja a meglévő területi és társadalmi egyenlőtlenségeket; mivel a vidéki területeket, a peremterületeket és a legkülső régiókat, köztük a szigeteket rendkívüli módon sújtja az elnéptelenedés, ugyanis főként a fiatalok és a nők elhagyják ezeket a területeket, ami az ott élő idősök arányának növekedését eredményezi, ami növelheti a társadalmi elszigetelődés kockázatát; mivel egyes régiókban a vidéki lakosságot kevésbé fenyegeti a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata, mint a városi lakosságot ⁽²⁶⁾;
- T. mivel az idősök (80 éves és idősebb) száma az Unióban 2010 és 2030 között 57,1 %-kal nő ⁽²⁷⁾, ami jelentős következményekkel jár a társadalombiztosítási rendszerekre nézve;
- U. mivel a Covid19-világjárvány miatt bevezetett kijárási korlátozás és az ebből adódó gazdasági recesszió aránytalanul sújtotta a nőket a gondozási feladatok egyenlőtlen megosztása, az ágazati specializáció és a növekvő kapcsolati erőszak miatt;
- V. mivel 2000 és 2015 között az unióban a 60 év feletti lakosság száma a városokban 68 %-kal, a vidéki területeken pedig 25 %-kal nőtt;
- W. mivel az Európai Területrendezési Megfigyelő Hálózat előrejelzései szerint az európai agglomerációk népessége 2050-ig 24,1 millióval fog növekedni, ami az Unió teljes népességének közel felét teszi ki, míg a vidéki népesség 7,9 millió fővel fog csökkenni;
- X. mivel az idősebb nők az idősebb férfiakhoz képest általában nagyobb eséllyel szembesülnek súlyos nehézségekkel az alapvető javakhoz és szolgáltatásokhoz, például az egészségügyi szolgáltatásokhoz, a tartós ápolás-gondozáshoz és a tisztességes lakhatáshoz való hozzáférés terén, ami számos tényezőre vezethető vissza, például a nemek közötti bérszakadékra és nyugdíjszakadékra, a nők hosszabb élettartamára vagy az egyedül élő idősebb nők magasabb részarányára ⁽²⁸⁾;
- Y. mivel az idősebbek körében nagyobb valószínűséggel fordul elő a korlátozott internet-hozzáférés, valamint az, hogy nem tudnak a meglévő és kialakulóban lévő technológiákról, vagy kevés az ismeretük ezekről; mivel az 55 és 74 év közöttiek mindössze 35 %-a rendelkezik alapvető digitális készségekkel, míg ez az arány a 16–24 évesek körében 82 % ⁽²⁹⁾, és ennek következtében az idősebbek jobban ki vannak téve a kirekesztésnek, beleértve a digitális kirekesztést is; mivel a tagállamok által a Covid19-világjárványra válaszul hozott lezárások és szociális intézkedések az idősök társadalmi és digitális kirekesztését egyaránt súlyosbították; mivel az akadálymentes és felhasználóbarát technológiák segíthetnek e kihívások leküzdésében; mivel a Tanács 2020-ban foglalkozott ezzel a problémával, és következtetéseket fogadott el a digitalizáció korában az időskorúak emberi jogairól, részvételéről és jólétéről;

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament Kutatószolgálat, Az Európai Unió demográfiai kilátásai, 2020. március, 16. o.

⁽²⁷⁾ Az Eurostat alapfogatókönyve.

⁽²⁸⁾ Eurostat, *Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU* (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019.

⁽²⁹⁾ Európai Bizottság, A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI), 2020, 52. o.

2021. július 7., szerda

- Z. mivel 1998 és 2018 között a gyors elnéptelenedés és az előregedés miatt az Unió egyes régióiban akár 15 %-kal is csökkent a népesség; mivel a gyors demográfiai változás aránytalanul nagy kiigazítási költségekkel jár; mivel a gyorsan zsugorodó népességű régiók majdnem kétharmadában alacsony az egy főre jutó GDP⁽³⁰⁾; mivel a népesség előregedése a munkaképes korú népesség csökkenését okozza, és Unió-szerte a települések és falvak hanyatlásához vezethet; mivel a települések és falvak összeolvasztására vagy más településekre vagy városokba való integrálására vonatkozó döntések a települések és falvak teljes eltűnését is eredményezhetik;
- AA. mivel a demográfiai lehetőségeket és kihívásokat kezelő szakpolitikai intézkedéseknek egy inkluzív, jogokon és tényeken alapuló, emberközpontú megközelítést kell követnie, és biztosítania kell az egyenlőség – különösen a nemek közötti egyenlőség – és a megkülönböztetésmentesség elveit, és védelmeznie kell a nők jogait, különösen a szexuális, reprodukív és gazdasági jogait; mivel a demográfiai kihívások kezelése semmiképpen sem áthatja alá az egyének reprodukív autonómiáját; mivel a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz és árucikkekhez való hozzáférés létfontosságú a fizikai, mentális és társadalmi jóléthez;
- AB. mivel egyes tagállamokban a demográfiai változásokat a szexuális és reprodukív egészség és jogok aláásása érdekében instrumentalizálják, ami hozzájárul a személyes szabadságjogok csorbításához; mivel minden, a demográfiai változással foglalkozó szakpolitikának jogalapúnak, emberközpontúnak és személyre szabottnak kell lennie, továbbá tényeken kell alapulnia, és érvényesítenie kell a szexuális és reprodukív jogokat;
- AC. mivel az az idősödéssel és demográfiai változással kapcsolatos uniós politikáknak és fellépéseknek összhangban kell lenniük a 2020 és 2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiával; mivel szoros összefüggés van a demográfiai kihívások és a nemek közötti egyenlőség érvényesítése között, aminek tükröződnie kell a megfelelő szakpolitikai válaszokban;
- AD. mivel az időfelhasználási statisztikák azt mutatják, hogy a gondozási munka Európa-szerte egyenlőtlenül oszlik meg a nemek között; mivel a jóléti és szociális szolgáltatások kiterjedtségével és a nők különböző tevékenységi rátáival kapcsolatos jelentős nemzeti különbségek ellenére a nők aránytalanul nagy részt vállalnak az ápolási-gondozási teherből, ami alapvetően kihat a munkaerőpiaci teljesítményükre és termékenységgel kapcsolatos választásaikra;
- AE. mivel a rendkívül idős személyekre különös figyelmet kell fordítani annak érdekében, hogy szükség esetén segítsék az önálló képességüket elvesztő személyeket, és megakadályozzák elszigetelődésüket;
- AF. mivel a szegénység veszélyének kitett 65 éves és idősebb nyugdíjasok aránya az Unióban 2013 óta fokozatosan nő;
- AG. mivel az idősek közreműködnek a társadalomban, és ezt a Covid19-világjárvány alatt is folytatták, például munkavállalóként, gondozóként vagy önkéntesként; mivel például számos idősebb egészségügyi szakember tért vissza a nyugdíjból, hogy támogassa a világjárvány megfékezése érdekében tett erőfeszítéseket; mivel az informális gondozók, akiknek többsége nő, többet dolgoztak, hogy ellentételezzék a világjárvány alatt visszaszoruló oktatási, gyermekgondozási és tartós ápolás-gondozási szolgáltatásokat;
- AH. mivel az idősödő népesség tudásforrásként szolgálhat a vidéki területek helyi hagyományairól, élelmézéséről és életmódjáról, ami viszont felhasználható a helyi idegenforgalom és vállalkozások fejlesztésére;
- AI. mivel a vidéki térségekre vonatkozóan a közeljövőben kidolgozandó hosszú távú jövőkép felvázolja a demográfiai változások által a társadalmi-gazdasági szerkezetre gyakorolt hatás kezelésére irányuló uniós stratégiát;

⁽³⁰⁾ SWD(2020)0109, 42. o.

2021. július 7., szerda

- AJ. mivel a generációs megújulás a közös agrárpolitika (KAP) egyik konkrét, 2020 utáni célkitűzése; mivel a tudástranszfer és a nemzedékek közötti tanulás elengedhetetlen a nemzedékek közötti együttműködés és szolidaritás fokozásához, és ezáltal a nemzedékek közötti szakadék áthidalásához;

Egészség és gondozás

- AK. mivel a technológia egészségügyi felhasználásából eredő etikai kockázatokat mindig megfelelően figyelembe kell venni;
- AL. mivel a WHO az egészséges idős kor fogalmát az időskori jóllétet lehetővé tevő funkcionális képesség fejlesztésének és fenntartásának folyamataként határozza meg; mivel korreláció van az észlelt egészségi állapot és a jövedelem között; mivel 2017-ben az első jövedelmi ötödben (a népesség legalacsonyabb jövedelmű 20 %-ában) lévő idős emberek kevesebb mint egyharmada (32,4 %-a) érezte az egészségi állapotát jónak vagy nagyon jónak, szemben a népesség legmagasabb jövedelmű 20 %-ába tartozó az idősokkal, ahol ez az arány 54,7 %⁽³¹⁾; mivel az európai egészségfelmérés eredményei azt mutatják, hogy az idősök többségének krónikus betegsége vagy panasza van, és csak kilencből egy nyilatkozott úgy, hogy nincs ilyen problémája és mivel számos fogyatékos idős korban jelentkezik vagy akkor erősödik fel; mivel az Unióban az idősök (65 éves és annál idősebb személyek) közel fele legalább egy tisztálkodással vagy háztartási tevékenységgel kapcsolatos nehézségről számolt be⁽³²⁾; mivel 2018-ban az Unió népességének körülbelül egynegyede szembesült egészségi problémáknak betudható tartós korlátozottsággal⁽³³⁾; mivel a 60 éves és annál idősebb felnőttek mintegy 15 %-a szenved valamilyen mentális zavarban;
- AM. mivel a legtöbb fejlett országban a 65 éves vagy annál idősebb személyeket tekintik idősöknek; mivel a 65 év feletti korosztály nagyon heterogén, és jelentős különbségek tapasztalhatók egészségi állapotukban, éltvitelükben, anyagi helyzetükben, valamint élet- és szociális körülményeikben; mivel ezért el kell kerülni az általánosítást; mivel nem felel meg az idősök valós gazdasági és társadalmi tevékenységeinek, ha az adatgyűjtés felső korhatárát 65 évben határozzák meg, ami hiányos és pontatlan adatokat eredményez; mivel az idősök sok statisztikából és adatgyűjtésből hiányoznak, mivel általában nem gyűjtene statisztikákat a 65 év feletti személyekről; mivel ez többé nem megfelelő módszer, hiszen egyre nő a magasabb életkort elérő népesség aránya;
- AN. mivel annak ellenére, hogy a nemek között az oktatásban tapasztalható különbség a legtöbb európai országban a nők számára kedvez, a nők az anyaság miatt büntetést fizetnek a munkaerőpiacon, míg a férfiak az aktivitási ráta és a bérek révén apasági bónuszban részesülnek; mivel fontos rámutatni azokra a nehézségekre, amelyekkel a nők szembesülnek, amikor az anyaságot össze kívánják egyeztetni a szakmai karrierrel, mivel szűkülnek az anyaságot és a szakmai előmenetelt is biztosító elérhető lehetőségek; mivel a karrier és az anyaság közötti zsonglörködés rendszerint végül ahhoz vezet, hogy kitolódik az anyasági kor, csökken a gyermekek potenciális száma, illetve a nők gyakran gyermek nélkül maradnak; mivel mindezen tényezők miatt a termékenységi ráta a reprodukciós ráta alá csökken, ennek következtében pedig a népesség elöregedik;
- AO. mivel az életkor előrehaladtával növekszik azoknak a személyeknek a száma, akik mások segítségére szorulnak, vagy akiknek egészségügyi és tartós ápolási-gondozási szükségleteik vannak; mivel az ilyen szolgáltatásokra szorulóknak aránya a 80 évesnél idősebbek körében magasabb; mivel a külső segítségre szorulás mértékét súlyosbítja az öregedés, de más elemek is hatással vannak rá, például a társadalmi-gazdasági és környezeti tényezők, az iskolai végzettség, a társas kapcsolatok és a személyes jóllét; mivel a gondozási és támogatási szükségletek sokfélék, és az autonómiát és függetlenséget biztosító alkalmas eszközök eltérőek; mivel az idősebb eltartott személyek gondozásának túlnyomórészt nem hivatalos, rendszerint nem fizetett, 60 éves vagy annál idősebb női gondozók biztosítják;

⁽³¹⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU* (Idősödő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban), 2019., 53. o.

⁽³²⁾ Eurostat, *Disability statistics – elderly needs for help or assistance* (Fogyatékosági statisztikák – időskori segítség vagy asszisztencia iránti igény), 2019-es adatok.

⁽³³⁾ Eurostat, *Functional and activity limitations statistics* (Funkcionális és tevékenységi korlátozásokra vonatkozó statisztikák), 2020-as adatok.

2021. július 7., szerda

- AP. mivel a demográfiai változások miatt nyomás nehezedik az informális és formális gondozási rendszerekre, amit tovább súlyosbít a formális gondozók hiánya; mivel az Eurofound kutatásai azt mutatják, hogy hozzáférést kell biztosítani az otthoni vagy közösségi gondozáshoz a kisebb tartós ápolási-gondozási igényű emberek számára, nemcsak az informális gondozók támogatása és az gondozottak életminőségének javítása érdekében, hanem azért is, hogy gyorsan azonosítsák az újonnan felmerülő igényeket, és reagáljanak azokra;
- AQ. mivel az Unióban nincs egységes meghatározása annak, hogy ki minősül segítségre szorulóknak; mivel az idősebb kor nem feltétlenül egyenlő a függőséggel;
- AR. mivel vannak olyan idős emberek, akik különböző tényezők, például a lakóhelyük, egészségi állapotuk, a motiváció hiánya, valamint a rendszeres fizikai, szellemi, kulturális vagy társadalmi tevékenység és rekreációs szokások vagy lehetőségek hiánya miatt nem tudják kihasználni a tevékeny időskorra vonatkozó intézkedéseket és politikákat; mivel az idősek a sport-, kulturális és mozgásrehabilitációs központokhoz való hozzáférés terén is nehézségekkel szembesülhetnek, és meg kell küzdeniük a pénzügyi korlátokkal, illetve az egyéni pszichofizikai körülményeiknek megfelelő tevékenységek hiányával vagy elégtelenségével; mivel a tevékeny időskorra vonatkozó hatékony stratégia pozitív hatást gyakorolhat az idősekre, a társadalomra és a gazdaság egészére;
- AS. mivel a nők és a férfiak egészséges időskorához és önellátásához vezető feltételeknek az időskorra életszakaszként tekintő átfogó megközelítéssel való megteremtése, valamint a lakhatás és a helyi környezet olyan módon történő átalakítása, ami lehetővé teszi az idősek számára, hogy a lehető leghosszabb ideig saját otthonukban és környezetükben éljenek, rendszerszintű és egyéni előnyökkel jár;
- AT. mivel a gondozásnak és támogatásnak az idősek autonómiájának, függetlenségének és jóllétének fenntartására kell irányulnia; mivel a városstervezés tekintetében, valamint az intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fokozása szempontjából kulcsfontosságú az idősbárát környezetben, saját közösségben, helyben történő öregedés gondolata; mivel továbbá az autonómia és a függetlenség fenntartásának lehetőségei olyan körülményektől függenek, mint az idősbárát környezet, a szolgáltatások hozzáférhetősége és megfizethetősége, ideértve a minőségi lakhatást és a közösségi alapú ellátást is; mivel a demográfiai változás miatt a sajátos egészségügyi szükségletek megfelelő kielégítésére, valamint támogató szolgáltatásokra és létesítményekre van szükség;
- AU. mivel terjedőben vannak az atipikus foglalkoztatási formák, és ezek ugyan rugalmasságot biztosítanak a gondozási feladatok ellátásához, nem mindig reagálnak a dolgozó emberek szükségleteire, és ellehetetlenül a gondozás menetének megszervezése, ami még nehezebbé teszi a nők számára az anyaság és munka összeegyeztetését;
- AV. mivel az egészségügyi kockázatok felhalmozódása, a sérülések és az egész életen át tartó krónikus betegségek növelik a fogyatékoság kockázatát; mivel az idősebbek gyakrabban konzultálnak általános orvosokkal és szakorvosokkal, de egyes tagállamokban arról is beszámolnak, hogy – többek között az orvosi szolgáltatások magas ára, a nagy távolságok és a hosszú várólisták miatt – nagyobb nehézségekbe ütközik számukra az orvosi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, mint az átlagos népesség számára⁽³⁴⁾; mivel az ápolási-gondozási ágazatba történő beruházás elengedhetetlen ahhoz, hogy tisztességes életet biztosítsunk a gondozásra szoruló és gondozók számára; mivel az idősebb korosztályok kiszolgáltatottabbak, és ezért fogékonyak a betegségekre, valamint körükben gyakoribbak a különböző betegségekhez, többek között a Covid19-hez kapcsolódó komplikációk és halálesetek; mivel a Covid19 rávilágított arra, hogy szilárdabb egészségügyi rendszerekre és intenzívebb ellátási kapacitásra van szükség; mivel ebben az összefüggésben sürgősen biztosítani kell az orvosi kezeléshez való hozzáférést és az egyéni védőeszközök biztosítását a tartós ápolást nyújtó létesítményekben;
- AW. mivel a Covid19-világjárvány bebizonyította, hogy a hozzáférhető és magas színvonalú közszolgáltatások és gondozási szolgáltatások hatékony választ nyújtanak a lakosság szükségleteire, beleértve az időseket is, akik a világjárvány idején számos helyzetben tapasztaltak és tapasztalnak továbbra is életkoron alapuló megkülönböztetést az orvosi és ápolási szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, például akadályokkal szembesültek az orvosi kezeléseik terén; mivel a Covid19-világjárvány újra rávilágított a megfelelő lakhatás, a jó minőségű gondozási létesítmények és a megfelelő gondozási és támogató szolgáltatási hiányára; mivel az Unióban a Covid19-fertőzések és -halálesetek legnagyobb része az ápolási és gondozási intézményekhez, az idősek és fogyatékosággal élők bentlakásos

⁽³⁴⁾ Eurostat, *Ageing Europe: Looking at the lives of older people in the EU* (Idősödő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban.), 2019., 70. o.

2021. július 7., szerda

ellátásához és más szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódik ⁽³⁵⁾; mivel a világvárvány idején sok idős ember halt meg az intenzív osztályok túlterheltsége miatt; mivel egyes esetekben az intenzív kezelés rendelkezésre bocsátására vonatkozó döntés egyik fő kritériuma a beteg életkora volt; mivel sok idős ember akadályokba ütközött a Covid19-cel nem összefüggő gyógykezeléshez való hozzáférésben, a gondozási szolgáltatásokat pedig általában visszafogták vagy teljesen leállították a világvárvány alatt;

AX. mivel az Unió idősödő népessége új kihívásokat teremt a nemek közötti egyenlőség terén, mivel továbbra is elsősorban a nők látják el a gondozást (mind a fizetett, mind a nem fizetett gondozást) ⁽³⁶⁾; mivel a koronavírus-válság súlyosbította ezt a helyzetet;

AY. mivel az idősek kevésbé állnak ellen a szélsőséges időjárési viszonyoknak, például az ismétlődő hőhullámoknak;

A méltósággal való megőregedés joga

AZ. mivel a méltóságteljes élet biztosítása azt jelenti, hogy gondoskodni kell a munkavállalók időben történő nyugdíjba vonulásához való jogról, lehetővé téve számukra, hogy nyugdíjas éveiket egészségben és önállóan élvezhessék; mivel a nyugdíjba vonuláshoz való jognak a munkával töltött időhöz kell kapcsolódnia, és nem függhet az átlagos várható élettartam változásaitól, sem bármely más olyan tényezőtől, amellyel nyomást gyakorolnak a munkavállalókra; mivel a nyugdíjas évek gondtalan élvezetéhez olyan jövedelemre van szükség, amely biztosítja a tisztességes életkörülményeket, beleértve az egészség megőrzését, a kulturális gazdagodást és az új készségek elsajátítását, lehetővé téve a nyugdíjasok számára, hogy teljes mértékben részesüljenek annak a társadalmi közegnek, amelyben élnek;

BA. mivel a méltóságban töltött életet, különösen az idősek esetében, nem lehet elválasztani a hozzáférhető lakhatáshoz való jogtól és a higiénikus és kényelmes körülményektől, és lehetővé kell tenni az idősek számára, hogy társadalmi és családi védelem mellett öregedjenek meg; mivel az ingatlanspekulációból eredően számos alkalommal az idősek voltak azok akik először az utcára kerültek, ami növelte társadalmi elszigeteltségüket és funkcionális függőségüket;

BB. mivel a nők jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának többek között a nemek közötti foglalkoztatási különbség tartós problémája, a bér- és nyugdíjszakadék, a szakmai pályafutás családi és gondozási feladatok miatti megszakításának gyakorisága, valamint a részmunkaidős ⁽³⁷⁾, néha bizonytalan és ideiglenes foglalkoztatás ⁽³⁸⁾ miatt, különösen az egyedülálló anyák esetében; mivel ezek a tényezők sok nő számára megnehezítik, hogy későbbi életük során pénzt takarítsanak meg, és különösen kiszolgáltatottá teszik őket az időskori szegénységgel szemben;

BC. mivel az Eurostat szerint a nők az összes uniós tagállamban alacsonyabb nyugdíjat kapnak, mint a férfiak; mivel az Unióban a 65 éves és idősebb nők átlagosan 30 %-kal alacsonyabb nyugdíjat kapnak, mint a férfiak;

BD. mivel egy 2019-es Eurobarométer felmérés azt mutatja, hogy az Unióban élők 40 %-a érzi úgy, hogy életkora alapján hátrányos megkülönböztetésben részesül; mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés több szinten is jelen van, és különböző formákban nyilvánul meg, többek között az egyéni megközelítésekben és az önmagunkról alkotott képben, valamint a generációk közötti kapcsolatokban; mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés bizonyítottan rontja az egészséget és csökkenti a várható élettartamot, továbbá akadályozza a társadalmi, kulturális és polgári életben való

⁽³⁵⁾ Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és mások: „High impact of COVID-19 in long-term care facilities, suggestion for monitoring in the EU/EEA” (A Covid19 jelentős hatása a tartós ápolási-gondozási létesítményekben, javaslat az EU/EGT-n belüli nyomon követésre), *Eurosurveillance*, 25. kötet, 22. szám, 2020. június 4.

⁽³⁶⁾ A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete, „Ageing societies, migration and climate change bring new challenges for gender equality” (Az öregedő társadalmak, a migráció és az éghajlatváltozás új kihívások elé állítják a nemek közötti egyenlőséget), 2019. december 10.

⁽³⁷⁾ 2018-ban az EU27-ben élő nők 30,5 %-a, a férfiaknak pedig 9,2 %-a dolgozott részmunkaidőben (Eurostat, munkaerő-felmérés).

⁽³⁸⁾ Az elmúlt években a határozott idejű szerződéssel rendelkező 15–64 évesek aránya nem változott. 2018-ban ez az arány az összes foglalkoztatott 12,1 %-át tette ki, és a nőknél valamivel magasabb (13,1 %), mint a férfiak esetében (11,2 %) (Eurostat).

2021. július 7., szerda

teljes körű részvételt, és mind nemzeti, mind uniós szinten az idősek munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz és aktív részvételéhez, illetve munkahelyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek korlátozásához vezethet, ami marginalizálódáshoz és társadalmi kirekesztést eredményezhet; mivel a munkakörülményekről szóló legfrissebb európai felmérés szerint a munkahelyi megkülönböztetés leggyakoribb formája az életkoron alapuló megkülönböztetés volt; mivel a megkülönböztetés egyéb, az idősek által kiemelt formái közé tartozik a pénzügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz, a képzéshez és a szabadidős tevékenységekhez való hozzáférés⁽³⁹⁾; mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés és az életkorral kapcsolatos sztereotípiák elleni sikeres küzdelem – többek között a munkaerőpiacon – alapvető fontosságú a tevékeny időskor, a generációk közötti nagyobb szolidaritás megeremtése és az idősebb munkavállalók által szerzett tapasztalatok hasznosítása szempontjából; mivel e tekintetben alapvető fontosságú az árukhoz és szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés megerősítése;

- BE. mivel a WHO szerint a tevékeny időskor az egészséget, a részvételt és a biztonságot szolgáló lehetőségek optimalizálásának folyamata annak érdekében, hogy az idősödéssel összefüggésben javítsák az életminőséget, lehetővé téve az emberek számára, hogy egész életükben kiaknázzák jóléttel kapcsolatos lehetőségeiket, és igényeiknek, vágyaiknak és képességeiknek megfelelően részt vehessenek a társadalomban, miközben megfelelő védelmet, biztonságot és ellátást biztosítanak számukra, amikor segítségre van szükségük;
- BF. mivel az Unió és számos tagállama aktív szerepet játszik az idős emberek jogainak védelmét szolgáló, nemzetközi szintű eszközökről folyó vitában; mivel tevékenyen támogatni és ösztönözni kell ezt a nemzetközi vitát; mivel a 2000/78/EK tanácsi irányelv meghatározza ugyan a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános keretét, nem foglalkozik a társadalmi élet más területein jelentkező megkülönböztetéssel, valamint a halmozott megkülönböztetéssel;
- BG. mivel az idősek néha erőszak, visszaélés és egyéb aggasztó cselekmények – például csalás és tisztességtelen üzleti gyakorlatok, a jogképességtől vagy a saját ügyeik intézéséhez szükséges eszköztől való megfosztás – áldozatává válnak; mivel az idősekkel szembeni visszaélés jelenségéről több adatot kell gyűjteni, és kutatásokat kell végezni az előfordulásával és megelőzési módjaival kapcsolatban; mivel erőfeszítéseket kell tenni az idősekkel szembeni rossz bánásmódra vonatkozó átfogóbb adatok előállítására érdekében;
- BH. mivel az Unió az idősekkel szemben elkövetett bűncselekmények elleni küzdelem területén olyan kísérleti kezdeményezéseket finanszíroz, mint az EuROPeAN, a MILCEA és a WeDO;
- BI. mivel a vidéki vagy távoli területeken élő idősek az életkorral összefüggésben nagyobb kockázatokkal szembesülhetnek, ideértve a szegénységet, a minőségi egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatásokhoz való gyengébb hozzáférést, a kevesebb szociális támogatást vagy a társadalmi interakció kevesebb lehetőségét, valamint a tömegközlekedési szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányát;

A foglalkoztatás és a tevékeny időskor

- BJ. mivel egy 2012-es Eurobarométer felmérés szerint az Unióban az emberek 60%-a ellenezte a kötelező nyugdíjkorhatár emelését, míg 61%-uk úgy vélte, hogy mindenki számára lehetővé kell tenni, hogy a törvényes nyugdíjkorhatárt követően is dolgozzon; mivel pénzügyi szükségleteiktől függően az 50 éves vagy idősebb munkavállalók csaknem fele inkább kevesebb órát dolgozna, míg a nyugdíjasok jelentős része szívesen dolgozna legalább néhány órát hetente⁽⁴⁰⁾; mivel a nyugdíjkorhatár elérését követő munkavállalás olyan munkahelyi politikákkal függ össze, amelyek támogatják a foglalkoztathatóságot és azt, hogy a munkavállalók tovább dolgozzanak, amennyiben úgy kívánják; mivel azonban a nem foglalkoztatott idős embereket rendkívül kis arányban alkalmazzák, és az idős munkavállalók esetében nagy a kockázata annak, hogy tartósan munkanélkülivé válnak; mivel az 55 és 64 év közötti személyek szegénységi rátája és társadalmi kirekesztettsége magasabb, mint a valamennyi életkorra vonatkozó uniós átlag; mivel az Unióban az emberek 56%-a aggódik amiatt, hogy időskorában nem lesz elegendő jövedelme⁽⁴¹⁾; mivel az életkor emelkedésével csökken annak a valószínűsége, hogy az emberek új munkahelyet találjanak, részben a strukturális akadályok, ezen belül az életkor alapján történő megkülönböztetés miatt⁽⁴²⁾; mivel egyes adatok szerint

⁽³⁹⁾ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, közlemények a koronavírus-világjárvány alapvető jogi következményeiről az EU-ban: az idősekkel foglalkozó, 2020. júniusi 3. szám, valamint a szociális jogokkal foglalkozó, 2020. november 30-i 6. szám.

⁽⁴⁰⁾ Az Eurofound „Nyugdíj” című, 2021. május 19-i cikke.

⁽⁴¹⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 79. o.

⁽⁴²⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 77. o.

2021. július 7., szerda

- a nyugdíjas, de saját döntésük nyomán továbbra is dolgozó emberek általánosságban elégedettebbek az életükkel, mint az teljesen nyugdíjba vonult emberek⁽⁴³⁾; mivel 50 év felett általában csökken az az érzés, hogy az életnek célja van, de ez sokkal erősebb azoknál az embereknél, akik nyugdíjba vonulás után is dolgoznak, vagy akik gyermekgondozási vagy tartós ápolási és gondozási feladatokat látnak el⁽⁴⁴⁾; mivel az idősebb munkavállalók munkanélkülisége elleni küzdelem továbbra is nagyon fontos az Unióban;
- BK. mivel a megfelelő munkakörülmények és foglalkoztatási feltételek megteremtése, beleértve a jobb munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot, a munka és a magánélet közötti jobb egyensúlyt, az életkornak megfelelő munkakörnyezetet, az alacsonyabb mennyiségi előírásokat és az autonóm munkaidő-beosztást is, sok idős embert ösztönözhet a munkaerőpiacon maradásra;
- BL. mivel különös figyelmet kell fordítani a fizikai vagy pszichológiai szempontból nagyon megterhelő munkakörökben dolgozó munkavállalók szükségleteire; mivel ez a probléma munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiákkal, a munka és a magánélet közötti egyensúlyt támogató szakpolitikákkal, a munkahelyi vagy azon kívüli oktatási és képzési lehetőségekhez való hozzáférés biztosításával és azok felkarolásával, a generációk közötti munkahelyi cserekapcsolatok támogatásával és a fokozatos nyugdíjba vonulás lehetőségével kezelhető, melyek mindegyike egyéni és társadalmi előnnyel egyaránt jár;
- BM. mivel az előregedett, csökkent munkaerővel rendelkező Unió nyomást gyakorolhat az állami költségvetésekre, valamint a társadalombiztosítási és egészségügyi rendszerekre; mivel a becslések szerint az előregedés teljes költsége⁽⁴⁵⁾ 2070-re a GDP 26,7 %-a lesz⁽⁴⁶⁾; mivel a Bizottság megbízásából 2018-ban az ezüstgazdaságról (az 50 éves és annál idősebb emberekről) készített tanulmány becslése szerint az uniós ezüstgazdaság GDP-hez való hozzájárulása 2025-re eléri a 6,4 billió EUR-t és a 88 millió munkahelyet; mivel ez az uniós GDP 32 %-ának és az uniós foglalkoztatás 38 %-ának felelne meg⁽⁴⁷⁾;
- BN. mivel az aktív időszak szempontjából elengedhetetlen a teljes életciklust felölelő szemlélet népszerűsítése és a munkáltatók körében az idősbárát munkakörnyezet fontosságának tudatosítása; mivel sok régióban az egyik fő kihívás továbbra is a fiatalok és az idősek munkanélkülisége elleni küzdelem; mivel az Uniónak és a tagállamoknak továbbra is megfelelő választ kell adniuk a munkaerőpiaci kihívásokra; mivel szükség van a gazdasági szerkezetátalakítás által különösen veszélyeztetett idősebb munkavállalók készségeinek fejlesztésére, és az idősek munkaerőpiaci mobilitását támogató politikai törekvésekre, különösen az újrafoglalkoztatás terén;
- BO. mivel a munkáltatók gyakran vonakodnak megfelelő képzést nyújtani az idősebb munkavállalóknak; mivel az egész életen át tartó tanulás hozzájárul a tevékeny időskorhoz, és lehetővé teszi az emberek számára, hogy munkát vállaljanak és teljes mértékben részt vegyenek a társadalomban; mivel a Parlament állásfoglalást fogadott el az „Erasmus +” létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról;
- BP. mivel a minőségi foglalkoztatás, és azon belül a tisztességes bérek, valamint a munkavállalók egészségének, biztonságának és a munka és a magánélet közötti egyensúlyának egész pályafutásuk során történő biztosítása a kiegyensúlyozott, munkával töltött élet, valamint a nyugdíjba vonulás utáni tevékeny és egészséges időskor előfeltétele; mivel ez nemcsak a munkahelyi kockázatok előfordulási gyakoriságának csökkentését, hanem a munkavállalók egészséges szokásainak ösztönzését és támogatását, valamint az olyan kockázatok kezelését is magában foglalja, mint a pszichoszociális kockázatok és a váz- és izomrendszeri megbetegedések; mivel az idősebb munkavállalók egészségét és teljesítményét nem az életkorok határozza meg, hanem olyan, egymással szorosan összefüggő tényezők sora, mint például az egyéni életmód és a munkahelyi veszélyeknek való kitétség;⁽⁴⁸⁾ mivel

⁽⁴³⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 15. o.

⁽⁴⁴⁾ Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés, 26. o.

⁽⁴⁵⁾ Az időződésről szóló 2018-as jelentés meghatározása szerint a népességelöregedés teljes költségét a nyugdíjakra, az egészségügyi ellátásra, a tartós ápolás-gondozásra, az oktatásra és a munkanélküli ellátásra fordított közkiadások alapján számítják ki.

⁽⁴⁶⁾ A „The 2018 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the 28 EU Member States (2016-2070)” (2018. évi jelentés az időződésről: Gazdasági és költségvetési prognózisok az EU 28 tagállamára vonatkozóan (2016-2070)) című, 2018. május 25-i bizottsági intézményközi dokumentum.

⁽⁴⁷⁾ A Bizottság 2018. április 12-i jelentése az ezüstgazdaságról.

⁽⁴⁸⁾ Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség „Az időződő munkaerő: munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági vonatkozások – kutatási áttekintés” című, 2016. október 4-i jelentése.

2021. július 7., szerda

a minőségi, biztonságos és egészséges munkahelyek nemcsak a munkavállalók jólléte, hanem a vállalatok versenyképessége és a jóléti rendszerek fenntarthatósága szempontjából is fontosak;

BQ. mivel a demográfiai változás munkaerőpiaci hatása rámutatott az üzletvezetés és a munkamódszerek további javításának fontosságára, valamint a digitális megoldások, például a távmunka jelentős szerepére, különös tekintettel a Covid19-világjárványra, mivel ezek számos lehetőséget kínálnak a munkavállalók munkakörülményeinek javítására, ideértve a nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkavállalókat is, és befogadóbb munkakörnyezet biztosítanak, különösen a munka és a magánélet összeegyeztetése szempontjából és a fogyatékossgal élők számára;

BR. mivel a magas munkanélküliséggel rendelkező régiókat magasabb idősödési arány és csökkenő népesség jellemzi;

BS. mivel az 55 és 64 év közötti munkavállalók 2019-ben az Unió munkaerőjének 59,1 %-át tették ki⁽⁴⁹⁾; mivel 2016-ban a családi gazdaságok vezetőinek mintegy egyharmada 65 éves vagy annál idősebb volt, és többségük (57 %) legalább 55 éves volt; mivel csak minden tizedik mezőgazdasági üzem vezetője volt 40 év alatti;

A demográfiai kihívások kezelése az uniós források támogatásával

BT. mivel a tevékeny idősorra vonatkozó stratégiákat előmozdító programoknak, projekteknek és fellépéseknek valamennyi szakpolitikai területen tükröződniük kell, és mivel a demográfiai kihívások kezelése érdekében a tagállamoknak minden rendelkezésre álló uniós eszközt – így például az európai strukturális és beruházási alapokat, különösen az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA), a Kohéziós Alapot, az Európai Szociális Alap Pluszt (ESZA+) és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt is – fel kell használniuk; mivel az uniós alapok megkönnyítik az alapvető infrastruktúra biztosítását;

BU. mivel az olyan kezdeményezések, mint az Access City díj ösztönzik a nyilvános tereknek az idősek és a mozgáskorlátozottak igényeihez való igazítását, és jótékony hatással vannak e személyek önállóságára; mivel amellet, hogy az ilyen kezdeményezések javítják e személyek életminőségét, biztosítják társadalmi befogadásukat és garantálják az alapvető jogaik egyenlő gyakorlását, pozitív gazdasági hatással is járhatnak;

BV. mivel az egyszemélyes háztartások száma 2010 óta 19 %-kal nőtt; mivel 2019-ben az Unióban a 65 éves vagy idősebb nők 40 %-a egyedül élt, ami több mint kétszerese az egyedül élő férfiak arányának⁽⁵⁰⁾; mivel számos tagállamban a fiatalok, az egyedülálló személyek, az idősek, a fogyatékossgal élők, valamint a krónikus betegségben szenvedő és a funkcióképességükben korlátozott személyek lakhatása nem megfelelő, az akadálymentesítési problémák, az alacsony minőség, valamint a magas megélhetési és lakhatási költségek miatt; mivel a lakóhelyeknek megfizethetőnek, könnyen megközelíthetőnek, biztonságosnak és kényelmesnek kell lenniük, és ezek mindegyike különösen fontos, nem csak az idősek számára; mivel sok idős ember kisebb valószínűséggel újítja fel otthonát, ha nem ő a tulajdonos;

BW. mivel az emberi jogok egyetemese, elidegeníthetetlenek, oszthatatlanok, egymástól függenek és összefüggenek, továbbá mindenfajta megkülönböztetés nélkül minden embert és nemzedéket megilletnek; mivel az idős emberek, beleértve a fogyatékossgal élőket is, a társadalom értékes tagjai, ezért helyénvaló, hogy a lehető legteljesebb mértékben részt vegyenek a társadalmi életben, életüket pedig méltósággal és a lehető legfüggetlenebb módon kell tudniuk élni; mivel a nemzedékek közötti szolidaritásnak kell vezérelnie az Unió fellendülését, hogy egy olyan igazságosabb, inkluzívabb és reziliensebb társadalom jöhessen létre, amely senkit sem hagy hátra;

BX. mivel az összes tagállam és az Unió részes fele a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek, és így jogi kötelezettségük garantálni az egyéni autonómiát, a megkülönböztetésmentességet, a társadalomban való teljes körű és tényleges részvételt, az esélyegyenlőséget és az akadálymentességet; mivel az Európai Unióban több mint 80 millió fogyatékossgal élő ember van, akinek többsége nő és lány, és mivel a legtöbb fogyatékossgal az életkorral

⁽⁴⁹⁾ Eurostat, „Employment rate of older workers, age group 55-64” (Az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátája, 55-64 éves korcsoport), hozzáférés: 2021. június 2.

⁽⁵⁰⁾ COM(2020)0241, 10. o.

2021. július 7., szerda

jelentkezik; mivel a fogyatékossgal élő emberek jobban ki vannak téve a szegénység és a megkülönböztetés veszélyének⁽⁵¹⁾; mivel az idősödéssel kapcsolatos politikáknak biztosítaniuk kell a fogyatékossgal élő emberek védelmét és társadalmi befogadását, valamint a munkaerőpiachoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket; mivel a mobilitás a független életvitel és az autonómia kulcsa; mivel kritikus fontosságú a teljes mértékben akadálymentes, háztól házig érő közlekedési lánc biztosítása;

- BY. mivel a neurodegeneratív betegségeket, például az Alzheimer-kórt és a demencia más formáit az európai országok többségében sokszor nem diagnosztizálják; mivel egyértelmű jelek mutatják, hogy a demencia jelenlegi 9 millió megerősített esete 2050-re meg fog kétszereződni⁽⁵²⁾; mivel a demencia az időskori függőség és a fogyatékossgal egyik vezető oka az Európai Unióban, és jelenleg mintegy 10 millió embert érint, gyakorisága pedig 2020-ig várhatóan meg fog kétszereződni;
- BZ. mivel a vidéki gazdaság és munkahelyteremtés támogatása továbbra is a KAP kulcsfontosságú eszköze a vidéki térségekben;
- CA. mivel élelmiszerbiztonságunk a mezőgazdaság sikeres generációs megújulásától függ;

Az idősekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem

1. hangsúlyozza, hogy az idősök megbecsülése, és az őket érő megkülönböztetés elleni küzdelem csak a társadalmi, kulturális és gazdasági integrációs politika révén lehetséges, ami a jó életminőséget biztosító méltányos nyugdíjak biztosítására összpontosít; hangsúlyozza tehát a felosztó rendszerű és a generációk közötti szolidaritáson és hozzájáruláson alapuló állami társadalombiztosítási rendszerek fontosságát, amelyek mindenki számára biztosítják a szegénységtől és a társadalmi kirekesztéstől mentes tisztességes életminőséget, saját hozzájárulásuktól függetlenül (ami különösen fontos például azon nők esetében, akik egész karrierjük során gondozóként dolgoztak);
2. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az idősekkel, különösen a nőkkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket, különösen a foglalkoztatás, a pénzügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az egészségügy, a lakhatás, az autonómia előmozdítása, az oktatás, a képzés és a szabadidős tevékenységek terén; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozgítsák elő az időskor pozitív társadalmi megítélését és az idősök társadalmi befogadását azáltal, hogy megfelelő intézkedések révén ösztönzik az idősbarát környezetet az EU-ban, valamint valamennyi kormányzati szinten támogassák a bevált gyakorlatok cseréjét, és erősítsék meg az ezüst gazdaság iránti támogatásukat az EU-ban; felkéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket a 2000/78/EK irányelv 20 éves végrehajtásáról szóló jelentés nyomán abból a célból, hogy megerősítse a foglalkoztatás és munkavégzés terén az életkor alapján történő megkülönböztetés elleni keretrendszert;
3. hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőség, a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének és a kisebbségi jogok védelmének fontosságát a demográfiai kihívások kezelése tekintetében;
4. sajnálatát fejezi ki a nemek között a nyugdíjak terén fennálló különbségek miatt, és kéri és a tagállamokat, hogy terjesszenek elő konkrét intézkedéseket ennek kezelésére, többek között a nemek közötti bérszakadék elleni küzdelem és a nők foglalkoztatási arányának növelése révén, valamint a bizonytalan és be nem jelentett munka elleni küzdelem és a minimáljövedelem mindenki számára való biztosítása révén;
5. hangsúlyozza, hogy a törvény szerinti nyugdíjkorhatár meghosszabbítása nem a megfelelő eszköz a jelenlegi gazdasági és társadalmi válság kezelésére és megoldására, mivel ez az idősebb munkavállalók alapvető jogainak további romlásához vezethet;
6. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy több lehetőséget biztosíthassanak a vidéki térségekben élő nők számára, elengedhetetlen a következő többéves pénzügyi keretben fenntartani a meglévő, erre a célra szolgáló alprogramot; kéri különösen, hogy nyújtsanak támogatást a női mezőgazdasági termelőknek a földhöz való hozzáférést, a létesítménytámogatást és a társadalombiztosítási fedezet előmozdítását célzó intézkedések révén;

⁽⁵¹⁾ COM(2020)0241, 22. o.

⁽⁵²⁾ Az Alzheimer Europe „Dementia in Europe Yearbook 2019: Estimating the prevalence of dementia in Europe” (Demencia Európában, 2019. évi évkönyv: A demencia európai gyakoriságának felbecsülése) című, 2020. február 17-i jelentése.

2021. július 7., szerda

7. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tűzzék ki a nemzedékek közötti szolidaritás és az aktív idősödés évét, kiegészítve és továbbfejlesztve a Generációk Közötti Szolidaritás Európai Napjának és az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évének (2012) a céljait és szellemét annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet az idősök által tapasztalt problémákra, és elősegítsék az azokat enyhítő stratégiákat, valamint felszámolják a sztereotípiákat és előítéleteket, erősítsék a nemzedékek közötti kapcsolatokat és szolidaritást, fellépjenek a társadalmi kirekesztés ellen, és foglalkozzanak a szexuális egészség kérdéseivel; hangsúlyozza e kezdeményezés jelentőségét nemcsak a demográfiai változások, hanem a kiszolgáltatott csoportokat, többek között az időseket és gondozóikat különös mértékben sújtó Covid19-világjárvány összefüggésében is; felkéri továbbá a tagállamokat, hogy a demográfiai kihívások kezelése során konzultáljanak tudományos szakértőkkel és civil társadalmi szervezetekkel; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy mielőbb hajtsák végre „Az időskorúak emberi jogai, részvétele és jóléte a digitalizáció korában” című tanácsi következtetéseket, beleértve a „munkahelyi részvételt és önkéntességet biztosító platform” létrehozását, valamint a nemzedékek közötti tapasztalatcserék és kapcsolatok előmozdítását;

8. emlékeztet a nemek közötti bérszakadékból eredő, a nemek közötti nyugdíszakadékra, amely jelenleg 37 %-os, és a nők munkával töltött éveinek során felhalmozódó egyenlőtlenségekből és a munkaerőpiacról való távollét időszakából fakad, és amely a nőket sújtó megkülönböztetés és egyenlőtlenség többféle formájának az eredménye; hangsúlyozza, hogy a demográfiai változások fényében sürgősen orvosolni kell ezt a hiányosságot, mivel ennek hatásait az idősebb nők még sokáig erőteljesen érzékelik;

9. üdvözlöi a Bizottság „Idősödés: A generációk közötti szolidaritás és felelősség előmozdítása” című, 2021. január 27-i zöld könyvét (COM(2021)0050); felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki cselekvési tervet a demográfiai változásról és a nemzedékek közötti szolidaritásról, figyelembe véve az egyes korcsoportok helyzetének sokféleségét és összetettségét, valamint a tagállamokban fennálló különbségeket; hangsúlyozza, hogy egy ilyen tervnek társadalmilag inkluzívnak kell lennie, és a méltóságteljes, aktív és egészséges idős kort kell célul kitűznie, valamint hogy azt a WHO egészséges idős kor évtizedével összhangban, valamennyi generáció képviselőinek bevonásával kell kidolgozni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fenntartható fejlődési célok végrehajtása során fordítsanak különös figyelmet az idősök helyzetére; ismételten felhívja a tagállamokat, hogy további késedelem nélkül fogadják el a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosásra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot, ami elengedhetetlen a társadalmi élet minden területén megkülönböztetés minden típusa és a halmozott megkülönböztetés elleni küzdelemhez;

10. emlékeztet rá, hogy a demográfiai változás olyan jelenség, amely nem csak a vidéki időseket érinti, hanem valójában minden generációt, lakóhelytől függetlenül; hangsúlyozza ezért a kapcsolódó politikák életciklus-alapú megközelítésének fontosságát valamennyi régióra, így a városi területekre is kiterjedően;

11. úgy véli, hogy a vidéki térségek számára kialakítandó hosszú távú jövőképben különös hangsúlyt kell fektetni az időseknek a vidéki közösség életébe való aktív bevonását szolgáló programokra;

12. hangsúlyozza az idősekkel szembeni erőszak alaposabb kivizsgálásának és jobb megelőzésének szükségességét;

13. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat az Európa Tanács nők elleni és családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményének aláírására és megerősítésére;

Egészség és tartós idős gondozás

14. hangsúlyozza, hogy az idős nőket nagyobb részben terhelik a tartós ápolás-gondozás magas költségei, mivel a nők várható élettartama magasabb, miközben életük végéhez közeledve rosszabb egészségügyi állapot jellemzi őket, ami növeli a tartós ápolás és segítség iránti igényüket; arra is emlékeztet, hogy a nem hivatalos gondozók döntő többségét a nők teszik ki, aminek következtében különösen az idősebb, aktív korú nők kisebb eséllyel tudnak belépni a munkaerőpiacra, hogy felhalmozzák saját nyugdíj jogosultságaikat;

15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak méltó életet a segítségre szoruló személyek számára; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a segítségre szoruló személyek számára nyújtott, személyre szabott, minőségi támogatásra vonatkozó stratégiákat; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a különböző betegségekkel – többek között neurodegeneratív betegségekkel, például Alzheimer-kórral és demenciával – élő személyek sajátos szükségleteit, a diagnózistól a kezeléig és a tartós ápolás-gondozásig;

2021. július 7., szerda

16. rámutat a rugalmas munkaformák fontosságára, amelyek lehetővé teszik a nők és a férfiak számára a munka és a családi élet összeegyeztetését, valamint a figyelemfelkeltő kampányok szükségességére a házimunka, a gondozás és az ápolás egyenlő elosztása érdekében az ellátási infrastruktúrába történő jobb befektetés és az egyenlő, nem átruházható és fizetett szülői és apasági szabadság révén annak érdekében, hogy előrelépést érjünk el a fizetett és nem fizetett munka nemek szerinti jobb megosztásában;
17. hangsúlyozza a nemek munkaerőpiaci szegmentálódása leküzdésének szükségességét, különösen a jövőorientált, magasan fizetett foglalkozások esetében, például a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM), az ikt és a digitális szektor területén; hangsúlyozza az egész életen át tartó oktatás fontosságát ezeken a területeken, az idősebb nők esetében is, annak érdekében, hogy növeljék folyamatos munkaerőpiaci részvételüket;
18. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyenlő hozzáférést az egészségügyi és gondozási szolgáltatásokhoz, többek között az otthoni, valamint a bentlakásos vagy közösségi alapú tartós ápolás-gondozáshoz és palliatív ellátáshoz, mindennemű megkülönböztetés nélkül;
19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák és mozdítsák elő a szexuális és reprodukzív jogokat, és garantálják a szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokhoz és árukhoz való egyetemes hozzáférést;
20. felszólítja a Bizottságot, hogy az uniós demográfiai kihívások kezelésében tényeken és az emberi jogokon alapuló megközelítést alkalmazzon, biztosítva, hogy minden uniós lakos teljes mértékben élvezhesse szexuális és reprodukzív egészségét és jogait; elítél minden olyan kísérletet, amely a nemek közötti egyenlőség, valamint a szexuális és reprodukzív egészség és jogok aláásása érdekében a demográfiai változások eszközként való felhasználására irányul, és felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy e tekintetben álljanak ki az uniós értékek mellett;
21. hangsúlyozza, hogy kiemelten fontos teljeskörűen védeni az idős emberek ellátáshoz és támogatáshoz való jogát, lehetővé téve számukra az egyéni igényekhez igazodó, megfizethető, minőségi és holisztikus ellátási és támogatási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint támogatva a jólétet, az autonómiát, az önállóságot és a közösségi befogadást mindennemű megkülönböztetés nélkül; hangsúlyozza a megfelelően finanszírozott szociális védelmi rendszerek kulcsfontosságú szerepét a gondozás megfizethetővé és ténylegesen hozzáférhetővé tételében;
22. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy európai gondozási megállapodást és egy európai gondozói programot, amelyek célja az áttérés egy olyan gondozási gazdaság felé, amely uniós szintű beruházásokat és jogszabályokat foglal magában, valamint átfogó megközelítést alkalmaz valamennyi gondozási szükséglet és szolgáltatás tekintetében, az élet teljes hossza tekintetében meghatározva az ellátás minőségi irányelveit – többek között a gyermekek, az idősek és a tartósan rászoruló személyek számára –, illetve meghatározva és elismerve a házi gondozás különféle típusait, garantálva a gondozók pénzügyi támogatását, szabadságuk megfelelő időtartamát, valamint biztosítva a szolgáltatások megfizethetőségét;
23. kéri a nők magasabb foglalkoztatási arányának előmozdításához szükséges intézkedések elfogadását, biztosítva többek között az elérhető áron nyújtott gondozást és gyermekfelügyeletet, a megfelelő szülői szabadságok rendszerét, valamint a munkaidő és a munkahelyek rugalmasságát a férfiak számára is; emlékeztet arra, hogy az OECD prognózisai szerint a teljesen egyenlő részvételi arány 2030-ra az egy lakosra jutó GDP 12,4 %-os növekedését eredményezné;
24. felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy minden szakpolitikai területen vegyék figyelembe az egészségügyi szempontok érvényesülését, és mérjék fel a szakpolitikai döntések egészségügyi hatásait az összes releváns területen;
25. emlékeztet arra, hogy a magasabb születési arányszámok több munkalehetőséget, stabil foglalkoztatást és lakhatást, tisztességes munka- és életkörülményeket, rugalmas munkafeltételeket, nagyvonalú családi támogatást és mindkét szülő számára fizetett szülői szabadságot, a korai évektől kezdve minőségi gyermekgondozást tesznek szükségessé, valamint a fizetetlen gondozási és háztartási kötelezettségek egyenlő elosztását a férfiak és nők között; hangsúlyozza, hogy a demográfiai változások és a várható élettartam előre jelzett növekedése fényében kulcsfontosságú annak biztosítása, hogy a nők teljes mértékben részt vegyenek a munkaerőpiacon karriermegszakítás, szüneteltetések vagy részmunkaidős és ideiglenes munkára való átállás nélkül, mivel ezáltal csökken a nők időskori szegénységének kockázata; ezért nyomatékosan kéri a tagállamokat, hogy gyorsan és teljeskörűen ültessék át és hajtsák végre a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet, és felkéri őket, hogy lépjenek túl az irányelvben megállapított minimumszabályokon;
26. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják tovább a digitális technológiák – például a távgondozás és a távorvoslás – további felhasználási lehetőségeit, különösen a demográfiai hanyatlás által érintett és távoli régiókban; hangsúlyozza, hogy e technológiáknak teljes mértékben meg összhangban kell állniuk a meglévő adatvédelmi keretrendszerrel, ugyanakkor a technológia egészségügyben történő felhasználásával kapcsolatos etikai kérdéseket is mindig megfelelően figyelembe kell venni; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az idősek nappali ellátását nyújtó központokat az iskolákhoz és óvodákhoz közel alakítsák ki, ami előmozdíthatja a generációk közötti kapcsolatok kialakulását;

2021. július 7., szerda

27. úgy véli, hogy mindenkinek jogot kell biztosítani arra, hogy megválassza a saját maga és a családja számára megfelelő minőségi gondozási szolgáltatást; úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatások kialakítása megközelítésének figyelembe kell vennie a felhasználók minden kategóriáját és a köztük lévő különbségeket, valamint az általuk igényelt gondozási szolgáltatások típusai terén eltérő, széles skálán mozgó preferenciáikat; megjegyzi, hogy a gondozási szolgáltatásokat úgy kell kialakítani, hogy erősítsék a gondozás folytonosságát, a megelőző egészségügyi ellátást, a rehabilitációt, valamint a független életvitelt;

28. olyan szabályozási keretet szorgalmaz, amely garantálja a minőségi gondozási szolgáltatásokat, a távgondozást és a távorvoslást azáltal, hogy jogi garanciákat biztosít az ellátást nyújtó szakemberek számára, és meghatározza a képzéshez szükséges követelményeket, azzal a céllal, hogy életkortól függetlenül, minden földrajzi területen minden uniós polgár számára biztosítva legyen az ellátás és az alapellátás;

29. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy rugalmas, megfelelő és az igényekhez igazított ápolási-gondozási modelleket támogassanak, és hangsúlyozza, hogy a tevékeny és egészséges idősor, illetve a munkaképes korú, idősebb emberek jóléte és foglalkoztathatósága elengedhetetlen a szociális biztonsági és ellátórendszerek fenntarthatóságának biztosításához; felhívja a tagállamokat, hogy támogassák az idősbárát környezetek és az otthoni, családi alapú és közösségi alapú gondozási megoldások kialakítását, többek között a demenciában szenvedők számára is, hozzák létre a támogató szolgáltatások és orvosi felszerelések nyilvános hálózatát, mozdítsák elő a mobilitást, az önálló életvitelt, a társadalmi befogadást és az autonómiát, valamint segítsék elő a civil társadalom és a szociális gazdaság e kérdésekkel kapcsolatos kezdeményezéseit;

30. felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el jobban a házi gondozás értékét, javítsák a szociális védelmet és a házi gondozók támogatásának különböző formáit, biztosítsanak szakmai támogatást, képzést és partneri tanácsadást a házi gondozók számára, és a szociális partnerekkel szoros együttműködésben vezessék be az időseket gondozó családtagok – különösen az átmeneti ellátást és napközi gondozási szolgáltatásokat igénylők – számára biztosított időszakos könnyítések különböző formáit, valamint a rugalmas munkafeltételeket is magukban foglaló támogató szolgáltatásokat; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy terjesszenek elő célzott stratégiákat a házi gondozók segítésére és az idős gondozásához való hozzájárulásuk elismerésére, és terjesszenek elő javaslatokat a megfelelő helyettesítési szolgáltatásokra vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a házi gondozásnak önkéntes választásnak kell lennie, és hogy a házi gondozók terheinek enyhítése érdekében formális gondozási szolgáltatásokat kell kialakítani;

31. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy fejlesszék az időseket támogató önkéntes és segítői tevékenységeket, amelyek – amint azt a Covid19-világjárvány is megmutatta – válsághelyzetben különleges szerepet játszanak;

32. felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek fel a nők – különösen a későbbi életszakaszokban fennálló – szegénysége ellen, ami negatív hatással van mind a nők szociális biztonságára, mind az EU GDP-szintjére, valamint biztosítsák a munkavállalók megfelelő szociális védelmét;

33. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hozzáférést a rehabilitációs és újra-beilleszkedési szolgáltatásokhoz annak érdekében, hogy támogassák az idősebb munkavállalókat abban, hogy az egészséggel kapcsolatos pályafutásuk megszakítása után visszatérjenek a munkaerőpiacra, mivel az aktív idősor kulcsfontosságú az egészség szempontjából;

34. hangsúlyozza, hogy a szegénység feminizációja számos tényező következménye, mint amilyen a nemek közötti egyenlőtlenségek a szakmai előmenetelben, a nők gyakori nem rendes szerződéssel való foglalkoztatása, az önálló vállalkozókat segítő partnerek társadalombiztosítási státuszának hiánya, valamint az egyedülálló anyák által vezetett háztartásokat veszélyeztető szegénység;

35. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány bizonyítékként szolgál arra nézve, hogy mennyire elengedhetetlen a tagállamok számára a szilárd, inkluzív és válságbiztos egészségügyi rendszerek megléte; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő számú szakembert az egészségügyi és gondozási szolgáltatások területén, és biztosítsák a geriátriai ellátáshoz való hozzáférést az egész EU-ban; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő munka- és foglalkoztatási feltételeket az orvosi és ápolói szakmákban, továbbá hajtsanak végre oktatási és képzési beruházásokat, hogy garantálni tudják a gondozás minőségét; ösztönzők kidolgozását szorgalmazza az idősgondozói szakma választásának elősegítésére;

Szociális védelem és társadalmi integráció

36. kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak méltányos életszínvonalat az idősök számára, és ennek kapcsán kéri őket bevált gyakorlataik megosztására, különösen az öregségi nyugdíjminimumok meghatározását illetően;

2021. július 7., szerda

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki ajánlásokat az időskori szegénység és társadalmi kirekesztés kockázatának csökkentésére, különös tekintettel a nemek közötti nyugdíjszakadéokra, a fogyatékossgal élő idős személyekre, az idős migránsokra, az idős romákra, az etnikai, faji, nyelvi vagy szexuális kisebbségek és más csoportok idős tagjaira, akiket a szegénység és a társadalmi kirekesztés aránytalan mértékben érint; arra ösztönzi a Szociális Védelmi Bizottságot, hogy elemezze részletesebben ezeket a szegénységgel és társadalmi kirekesztettséggel nagymértékben küzdő csoportokat;

Aktív időskor

38. hangsúlyozza, hogy az egész életen át tartó tanulás életkornak megfelelő lehetőségeinek megteremtése és megvalósítása a társadalmi és gazdasági fenntarthatóságnak és a személyes jólét fokozásának létfontosságú és nélkülözhetetlen eleme; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre beruházásokat a készségekbe és az oktatásba, és dolgozzanak ki formális, nem formális és informális oktatási, képzési és egész életen át tartó tanulási projekteket, valamint az idősök jobb integrációjának lehetőségeit, ideértve az online oktatást is, függetlenül attól, hogy még jelen vannak-e a munkaerőpiacon, vagy már nyugdíjasok;

39. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az idősök digitális készségeit, ami nemcsak abban segítheti őket, hogy élvezzék az online oktatás előnyeit, hanem javíthatja az egészségügyi ellátáshoz és más digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket is; kéri, hogy dolgozzanak ki az idősök igényeihez igazodó, akadálymentes és megfizethető digitális készségfejlesztő programokat; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon konkrét intézkedéseket az idősökre vonatkozóan; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a továbbképzési és átképzési kezdeményezéseket, különösen a kiszolgáltatott csoportok esetében, annak érdekében, hogy segítsék az embereket a minőségi munkahelyek megtalálásában, és hogy megfeleljenek a munkaerőpiac igényeinek, ellensúlyozzák a digitális szakadékokat, és biztosítsák, hogy ezek a személyek hatékonyan alkalmazkodjanak az innovatív irányítási és munkamódszerekhez, valamint a digitális megoldásokhoz, például a távmunkához, és élvezhessék azok előnyeit;

40. felhívja a tagállamokat, hogy az ESZA+ és az ERFA forrásainak igénybevételével támogassák a minőségi munkahelyek létrehozását, támogassák a munka és a magánélet közötti egyensúly javítását, biztosítsanak munkalehetőségeket az elnéptelenedés kockázatának kitett régiókban, különös figyelmet fordítva a nők munkaerőpiaci részvételének javítására; hangsúlyozza a tanácsadási szolgáltatások, az egész életen át tartó tanulás és a munkavállalók át- és továbbképzését szolgáló programok fontosságát minden életkorban;

41. felhívja a tagállamokat és az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatát, hogy alakítsák ki az idősebb álláskeresők munkaerőpiaci integrációjával kapcsolatos gyakorlatok cseréjét;

42. üdvözli, hogy a Bizottság elkötelezett a minden munkavállalót megillető tisztességes bérek iránt, akár a törvényben előírt minimálbér, akár kollektív tárgyalások útján valósul meg;

43. hangsúlyozza, hogy a demográfiai változások kezelésének a jogokon alapuló megközelítést kell követnie, ami az egyenlő esélyek, a párbeszéd és a szolidaritás előmozdításán és megteremtésén keresztül valósul meg a különböző generációkból származó emberek közötti verseny helyett;

44. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a munka és a magánélet egyensúlyáról szóló irányelv megfelelő végrehajtását, valamint támogassák a férfiakra és a nőkre vonatkozó, a munka és a magánélet közötti egyensúly könnyebb megteremtését célzó regionális és helyi kezdeményezéseket és projekteket;

45. üdvözli a Bizottság „digitális önkéntesprogram”⁽⁵³⁾ indítására irányuló javaslatát, amely lehetővé teszi a képzett fiatalok és a tapasztalt időskorú polgárok számára, hogy megosszák digitális készségeiket a hagyományos vállalkozásokkal; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassák a nemzedékek közötti tudásátadást célzó önkéntességet és mentorálást, hogy ellensúlyozzák a társadalmi kirekesztést, lehetővé tegyék a készségek és a tapasztalatok megosztását, ösztönözzék a fiatal és az idős munkavállalók készségeinek fejlesztését, és őrizzék meg az európai örökség részét képező hagyományos kézművességet;

46. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az internet, az egyéb információs technológiák és a mesterséges intelligencia kulturális, szórakoztatási, oktatási, munkavégzési, kommunikációs és orvosi célokra – többek között távgondozásra és biztonságos távorvoslásra – történő használata, valamint a személyes adatok legmagasabb szintű védelmének biztosítása révén hidalják át a digitális szakadékokat, és vizsgálják tovább a munkaképes korú, különösen

⁽⁵³⁾ A Bizottság „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i közleménye (COM(2020)0103).

2021. július 7., szerda

a helyhez kötöten élő személyek társadalmi befogadásának és munkaerőpiaci integrációjának lehetőségeit, elismerve ugyanakkor a közvetlen személyes kapcsolat, valamint a méltóságteljes és emberközpontú megközelítés fontosságát; különösen olyan stratégiákat szorgalmaz, amelyek hosszú távon javítják a digitális készségeket, a konnektivitást és hozzáférést biztosítanak az eszközökhöz;

47. megjegyzi, hogy a vidéki és távoli területeken a konnektivitás és a szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása alapvető fontosságú e régiók elnéptelenedésének és az ott élő idősebb népesség társadalmi és digitális kirekesztődésének kezeléséhez; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy a maguk sokféleségében ismerjék el a vidéki és távoli területek jelentőségét, és a helyi gazdaságba történő beruházások és a vállalkozói szellem ösztönzése, továbbá az infrastruktúrák javítása révén fejlesszék a bennük rejlő lehetőségeket;

48. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a különösen az egyedülálló anyákat sújtó, a válság által tovább súlyosbított, társadalmi kirekesztésüket fokozó szegénység elleni küzdelemben;

49. hangsúlyozza a folyamatosan fejlődő digitális technológiák alapvető hatását az emberek mindennapi életére, ezért hangsúlyozza a gyors internet, illetve a létfonosságú, naprakész technológiai felszerelések szükségességét az iskolákban, kórházakban és minden más releváns közszolgáltatási létesítményben, a hatékony e-kormányzást is ideértve; úgy véli, hogy az egész életen át tartó tanulás és a digitalizáció által együttesen nyújtott lehetőségek elengedhetetlenek ahhoz, hogy hogy a vidéki és a távoli területeken az idősebb népesség is többféle lehetőséggel rendelkezzen, beleértve a kiegészítő jövedelem lehetőségét is; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az olyan oktatási és képzési programokat, amelyek segítik az idősebb népséget a készségek fejlesztésében és az ismeretek megszerzésében olyan területeken, mint az e-kereskedelem, az online marketing és az IKT; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy minden háztartás hozzáférjen a gyors internethez és a digitális készülékekhez, és mozdítsák elő a digitális készségek elsajátítását, különösen a kiszolgáltatott csoportok számára;

50. úgy véli, hogy az EU zöld és digitális átállásának teljes mértékben ki kell aknáznia az idősebb vidéki közösségekben rejlő lehetőségeket; e tekintetben emlékeztet annak fontosságára, hogy a vidéki területeken biztosítsák a szélessávú internethez és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést, az e-készségek elterjedését és a fenntartható fejlődés új megközelítéseit, például az intelligens falvak koncepcióját és az élelmiszerrendszer fenntartható átalakítását;

51. kiemeli, hogy a mezőgazdaság fejlődése, digitalizációja és szakosodása miatt mind az ágazaton belül dolgozóknak, mind az abba belépőknek megfelelő szintű digitális, technikai és gazdasági képzésre van szükségük, és kéri a csereprogramok, a viták, az online képzések és az e-tanulás előmozdítását;

52. felhívja a tagállamokat, hogy – különösen olyan intézkedések útján, mint az egyénre szabott képzés és az optimalizált munkaidő – vegyék figyelembe az idősebb munkavállalók sajátos munkaerőpiaci helyzetét;

53. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a strukturális alapok fokozott felhasználásában az állami gyermekgondozásba, valamint az idős és segítségre szoruló emberek gondozásába történő beruházások terén;

54. felhívja a tagállamokat, hogy támogassák az idősek szervezeteinek, valamint a társadalmi részvétel egyéb formáinak működését és fejlesztését;

55. felhívja a Bizottságot és a Szociális Védelmi Bizottságot, hogy a következő nyugdíj-megfelelőségi jelentésében tanulmányozza mélyrehatóan a nem hagyományos munkaerőpiaci pályákat, és részletesen elemezze a nemek közötti nyugdíjszakadékot annak minden dimenziójában és a nyugdíjrendszer mindhárom pillérében; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy értékelje a nyugdíjminimumok megfelelőségét, amelyek különösen fontosak az időskori szegénység elkerülése szempontjából;

56. hangsúlyozza, hogy a kialakulóban lévő ezüst gazdaság az egyik fő gazdasági mozgatórugóvá válhat, különösen a vidéki térségekben, és lehetőségeket teremthet az egészségügyi és a tartós gondozási ágazat számára, hatékonyabb minőségi ellátást kínálva; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az uniós és a nemzeti stratégiákban vegyék figyelembe az ezüst gazdaságban rejlő lehetőségeket, és azt erőteljesebben mozdítsák elő többek között az időseket célzó idegenforgalomban és kulturális cserékben;

57. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók különösen hajlamosak az elnéptelenedésre, és különleges intézkedéseket igényelnek a gyakran előforduló negatív demográfiai változások enyhítése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy használják fel proaktív módon a rendelkezésre álló strukturális és beruházási alapokat az e régiókban tapasztalt kihívások kezelésére;

2021. július 7., szerda

58. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az idős emberek érdekeit képviselő és védő szervezeteket vonják be az időseket érintő döntések előkészítésébe;

59. hangsúlyozza, hogy a távmunka számos lehetőséget kínálhat a távoli térségeknek, mivel ez az egyik legjobb eszköz a digitális technológiák felhasználására a vidéki és a távoli területek lakosságának megtartása érdekében, és ugyanakkor a helyi közösségek és gazdaságaik számára is előnyös; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő uniós távmunka-menetrendet az EU-szerte az otthoni munkavégzésre vonatkozó egyértelmű minimumszabályokat és feltételeket meghatározó jogszabályi keret kidolgozása céljából;

60. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fogyatékossgal és az idősödéssel kapcsolatos politikákba és programokba foglalják bele az idős fogyatékossgal élők jogait, biztosítva a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCRPD) teljes körű betartását;

Egyedi politikák és kutatás

61. felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti és helyi beruházásokkal ötvözve használják fel az uniós alapokat és a magánberuházásokat megfizethető megfelelő, biztonságos és akadálymentes lakások biztosítására, valamint arra, hogy az épületeket igazítsák az idősebb, kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű emberek igényeihez; hangsúlyozza, hogy az épületeknek akadálymentességi jellemzőkkel kell rendelkezniük; hangsúlyozza, hogy a biztonságos lakhatás olyan, ahol korlátozott a veszély előfordulása, és ahol vészhelyzet esetén könnyebb reagálni; emlékeztet, hogy az akadálymentes lakások biztosításának megfelelő infrastruktúrával kell párosulnia;

62. hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatok nélkülözhetetlen szerepét a vidéki és távoli területeken egyre mélyülő demográfiai kérdések érdemi és fenntartható kezelésében;

63. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a bevált gyakorlatokat az idősödéssel kapcsolatos politika hatékonyság tétele érdekében;

64. felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsanak elő olyan kezdeményezéseket, amelyek erősítik a nemzedékek közötti kapcsolatokat, és támogatják az egészségügyi vagy pénzügyi okokból otthonukat elhagyni kényszerülő időseket abban, hogy megfizethető és az igényeiknek megfelelő lakást találjanak;

65. felhívja a tagállamokat, hogy a nyugdíjrendszerek reformja és a nyugdíjkorhatár kiigazítása során vegyék figyelembe a nemi dimenziót, tekintettel a nők és a férfiak munkavégzési módjai közötti eltérésekre, valamint a munkaerőpiacon a nőkkel szembeni megkülönböztetés nagyobb mértékű kockázatára;

66. felhívja a tagállamokat, hogy a Covid19-re adott nemzeti választintézkedéseik részeként előzzék meg és orvosolják az idősebb nők elleni erőszakot, és hozzanak létre segélyhívó vonalakat és támogató szolgáltatásokat, külön figyelmet fordítva a bentlakásos gondozásra;

67. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre hatékony programokat a nőkkel szembeni erőszak leküzdésére, amelyek az életkort is számításba veszik annak érdekében, hogy megelőzzék az idősek, többségében nők ellen irányuló esetleges fizikai, szexuális, pszichológiai és gazdasági visszaéléseket; javasolja, hogy végezzenek statisztikai felméréseket az idősekkel szembeni erőszak növekedésére vonatkozóan azzal a céllal, hogy rávilágítsanak erre a komoly problémára – amelyet az idősek általában nem tudnak bejelenteni, mivel az általuk elszenvedett nem megfelelő bánásmódot esetleg az öregség és a függés részeként fogadják el –, továbbá azzal a céllal, hogy a társadalom egésze hatékonyabban és nagyobb elkötelezettséggel küzdjön az idősekkel szembeni visszaélések ellen;

68. kiemeli, hogy a védett és támogatott lakhatás csökkentheti a gondozás intézményesítségét; felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a védett, támogatott és többgenerációs lakhatás, valamint a minőségi kritériumok szerinti lakásátalakítások támogatásának lehetőségeit;

69. ösztönzi a tagállamokat, hogy hajtsanak végre a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos, az idősebbeknek szóló tájékoztató és ismeretterjesztő kampányokat és intézkedéseket, amelyek bemutatják a fiziológiai változások és a motoros képességek romlásának hatását a közúti közlekedésben való részvétel képességére, fokozva ezzel minden úthasználó biztonságát;

70. ösztönzi a tagállamokat, hogy növeljék az ESZA+-ból, az ERFA-ból és az Igazságos Átmenet Alapból az idősebb munkavállalók képzésére és átképzésére fordított kiadásokat, biztosítva a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, különös hangsúlyt fektetve a vállalatok idősebbek foglalkoztatására való ösztönzésére, valamint a közcélú infrastruktúrát – többek között a közlekedést –, és a nyilvános tereket az idősebbek igényeihez igazítva; felkéri a tagállamokat, hogy a vidéki területeken a strukturális alapok segítségével növeljék a közszolgáltatásokba történő befektetéseket, amelyek vonzanak

2021. július 7., szerda

a fiatalabb generációt és növelnék az e területeken élő idős emberek jóllétét; felszólít az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap forrásainak nagyobb mértékű felhasználására a vidéki és hátrányos helyzetű területeken élő idősök elszigeteltsége és társadalmi kirekesztése elleni fellépéshez, különös tekintettel az elnéptelenedés kockázatának kitett területekre; felkéri a tagállamokat, hogy e tekintetben használják ki a Next Generation EU által kínált lehetőségeket;

71. hangsúlyozza a megfelelő, megbízható és összehasonlítható adatok fontosságát, amelyek a demográfiai kihívások kezelésére irányuló politikák és intézkedések alapjául szolgálnak; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az uniós statisztikai keretet az adatgyűjtés felső korhatárának növelésével, az intézményekben élő személyek bevonásának biztosításával, valamint a nemek és az életkor szerint lebontott adatok biztosításával, a magánélet és az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyűjtsenek több adatot és fokozottabban támogassák az egészséges időskorral, az időskori megbetegedésekkel, valamint az idősök életkörülményeivel kapcsolatos kutatások fejlesztését;

72. üdvözli a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervet, és felszólít a pillérben felvázolt elvek gyors és hatékony végrehajtására; felhívja a Bizottságot, hogy az idősök uniós jogalkotási folyamatban való képviselésének javítása és megerősítése érdekében, valamint a meglévő uniós ifjúsági parlament mintájára fontolja meg egy ilyen kezdeményezésnek az uniós Jogok, egyenlőség és polgárság program általi finanszírozását;

73. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fellépéseiket összpontosítsák az idősök egészségben megélt éveinek növelésére; e tekintetben hangsúlyozza az egész életen át tartó egészségfejlesztést és -oktatást, a betegségmegelőzést és a rendszeres vizsgálatokat célzó programok fontosságát, valamint új kezdeményezések, például jobb betegségmegelőzési politikák és hatékonyabb egészségügyi programok fontosságát az egészségben történő megőregedés folyamatának ösztönzése érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tevékenyen vegyenek részt a WHO által elindított egészséges időskor évtizedében azáltal, hogy kidolgozzák az EU-ban az egészséges időskorra vonatkozó terveket, amelyek lefedik az egészségügyi ellátáshoz és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint az egészségfejlesztésre és a megelőzésre vonatkozó stratégiákat; felhívja a Bizottságot, hogy az Európai horizont program részeként hozzon létre egy ambiciózus kutatási menetrendet a testi és lelki egészséget illetően; ösztönzi a tagállamokat, hogy fontolják meg a többéves pénzügyi keret és a Next Generation EU által biztosított források e célra történő felhasználását;

74. felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a generációk közötti tapasztalatcserét többek között azáltal, hogy előmozdítják a fiatalok idősebbek számára végzett önkéntes munkáját, valamint mozdítsák elő és finanszírozzák a többgenerációs központokat, mivel ezek döntő fontosságúak lehetnek az életkoron alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemben és az idősök társadalmi befogadásának biztosításában; ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre közösségi gondozási központokat, önkéntes mozgalmakat és egész életen át tartó tanulási lehetőségeket az iskolák és óvodák közelében lévő idős emberek számára, és ösztönzzék a generációk közötti kapcsolatok előmozdítását az e szolgáltatások közötti cserék támogatásával; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő az idősök társadalmi, kulturális és politikai részvételét elősegítő programokat, projekteket és intézkedéseket;

75. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és támogassák az inkluzív munkaerőpiacot és az egyenlő részvételt lehetővé tevő társadalmakat, amelyekben mindenki készségei és tehetsége szerint vehet részt; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki foglalkoztathatósági és pályaorientációs stratégiákat az előregedő munkaerőre és az ingatagabb munkaerőpiacokra való felkészítés érdekében, tekintettel a munkaerőpiacok gyakori és mélyreható átalakulására; hangsúlyozza, hogy az ilyen stratégiáknak tartalmazniuk kell az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás előmozdítását minden korosztály számára, az egészséges munkahelyeket, amelyek biztosítják az észszerű alkalmazkodást az egészségügyi problémákkal küzdő vagy fogyatékossgal élő munkavállalók számára, a szakmai és a magánélet összeegyeztethetőségét, valamint a nemzedékek közötti tapasztalatcserék előmozdítását a munkahelyen belül; felszólít továbbá arra, hogy a sokszínűségi charták uniós platformja fordítson nagyobb figyelmet az életkoron és a fogyatékossgon alapuló sokféleség elősegítésére a munkahelyeken; felhívja a Bizottságot, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság új keretstratégiájában hangsúlyozza a nőket és a férfiakat érintő, az életkorral összefüggő pszichoszociális és fizikai kockázatokat; hangsúlyozza, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság kulcsfontosságú;

76. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a munkához való hozzáférést a 60 évesek vagy idősebbek számára, különösen a nők számára, mivel ez növelné az életük során szerzett jövedelmüket, és vezessenek be részdíós, alacsony kockázatú szakmai tevékenységeket az idősebbek számára, amikor még egészségesek és felelősséget

2021. július 7., szerda

tudnak vállalni; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy fizetett munkalehetőségeket teremtsenek olyan személyek számára, akik már elérték a törvényes nyugdíjkorhatárt, és továbbra is aktívak szeretnének maradni vagy újra aktívak szeretnének lenni, nemcsak kiegészítő jövedelem szerzése céljából, hanem a társadalmi kirekesztés elkerülése miatt is; ösztönzi továbbá az önkéntesség és a mentorálás támogatását a generációk közötti tudástranszfer fokozása céljából; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések és tevékenységek nem mehetnek a fiatal álláskeresőkre vagy a tartósan munkanélküliek rovására;

77. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el uniós stratégiát a gondozókról; hangsúlyozza, hogy a gondozási szolgáltatásokba történő befektetés elengedhetetlen, mivel ez nemcsak növeli a nők foglalkoztatási arányát, munkalehetőséget biztosít a formális gazdaságban a korábban nem hivatalos gondozók számára, és elősegíti a nők számára munka és magánélet közötti egyensúlyt, hanem beruházások révén javítja az idősebb emberek életkörülményeit a hosszú távú ellátási intézményekben, intézkedések révén javítja a mentális egészséget és segít leküzdeni az elszigeteltséget, megelőzi és megszünteti az idősebb nők ellen elkövetett erőszakot, valamint az emberek egészségébe és oktatásába történő befektetések révén biztosítja, hogy az emberek idősebb korukban is aktívak maradjanak és jó egészségnek örvendjenek; felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el az idősgondozási rendszerek hozzáférhetőségére és fenntarthatóságára vonatkozó mutatókat, valamint az idősgondozási szolgáltatásokra vonatkozó közös minőségi keretet; hangsúlyozza, hogy az idősek gondozását nemzeti hatáskörben kell tartani;

78. felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet az idősekre, akik különösen kiszolgáltatottak a vírusfertőzésekkel, ezen belül a Covid19-cel szemben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy küzdjenek az idősek által a Covid19-világjárvány során tapasztalt elszigeteltség, elhanyagoltság és társadalmi kirekesztés ellen figyelemfelkeltő kampányok előmozdítása, kutatások folytatása, eszmecsere elősegítése, valamint az uniós strukturális és beruházási alapok ötvözése révén; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy biztosítsák a betegjogok alkalmazását a határokon átnyúló egészségügyi ellátásban, valamint a biztonságos és megfizethető gyógyszerek elérhetőségét és az azokhoz való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány rámutatott arra, hogy nagyobb szolidaritásra van szükség az EU részéről; felhívja a Bizottságot, hogy a Charta 25. cikke alapján dolgozza ki és fogadja el az idősek jogainak uniós chartáját;

79. elismeri, hogy a kohéziós politika és a KAP kiemelkedő szerepet játszhat a demográfiai problémákkal küzdő vidéki és távoli területeken élő nők foglalkoztathatóságának és befogadásának ösztönzésében és fokozásában; felhívja a tagállamokat, hogy javítsák a rendelkezésre álló források e célra történő felhasználását;

80. felhívja a tagállamokat, hogy használják fel a REACT-EU forrásait a demográfiai változások kezelésére ⁽⁵⁴⁾;

81. kiemeli, hogy az új technológiák és innovatív módszerek hasznosnak bizonyulhatnak az általános érdekű szolgáltatások költségeinek csökkentése érdekében, miközben megőrzi az életszínvonalat és a szolgáltatások minőségét a távoli és ritkán lakott területeken; ösztönzi a tagállamokat, valamint az érintett regionális és helyi önkormányzatokat, hogy fektessenek be a nem konvencionális és innovatív intézkedésekbe, amelyek célja alapvető szolgáltatások nyújtása a lakosság számára, valamint a megfelelő környezet megteremtése, hogy visszacsábítsák az embereket, és visszafordítsák az elnéptelenedés folyamatát;

82. felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák a bevált gyakorlatok cseréjét a megfelelő demográfiai politikák és kezdeményezések kialakításával kapcsolatban az uniós népesség előregedése által támasztott lehetőségek kiaknázása és a kihívások kezelése érdekében;

83. emlékeztet a családi gazdálkodás sajátos jellegére, amely ötvözi a mezőgazdasági tevékenységet és a családi életet, és ahol az idősebb mezőgazdasági termelők a nyugdíjkorhatár elérése után is aktívak maradnak;

84. elismeri, hogy az idősek, beleértve a mezőgazdasági termelőket is, a szociális innováción, az inkluzív vidéki közösségeken és az egészségesebb életkörülményeken alapuló, élénk ezüst gazdaság hajtóerőivé válhatnak a vidéki területeken; felhívja a Bizottságot, hogy gondosan tanulmányozza ezt a lehetőséget a vidéki térségekre és a tevékeny időskorra vonatkozó hosszú távú jövőképek kialakításakor;

85. felhívja a közintézményeket, hogy mozdítsák elő egy olyan különleges védelmi rendszer létrehozását, amely figyelembe veszi a mezőgazdasági idénymunka rendkívül ideiglenes jellege miatt a mezőgazdasági munkavállalókat sújtó munkanélküliség sajátos jellegét; rámutat, hogy ez nagyobb biztonságot nyújthatna azoknak, akik úgy döntenek, hogy a mezőgazdaságban vállalnak munkát;

⁽⁵⁴⁾ COM(2020)0241, 20. o.

2021. július 7., szerda

86. rámutat, hogy az idősödő munkaerő és a generációs megújulás hiánya komolyabb problémát jelent a mezőgazdaságban, mint más ágazatokban; úgy véli, hogy a generációs megújulás céljából új hivatások létrehozása – biztosítva a mezőgazdaságon belüli foglalkozások vonzerejét és jövedelmezőségét – kulcsfontosságú e tendencia megfordításához;

87. elismeri, hogy az Európai Unióban a mezőgazdasági üzemek mindössze 11 %-át irányítja 40 évesnél fiatalabb termelő⁽⁵⁵⁾; felhívja a tagállamokat, hogy számolják fel azokat az akadályokat – többek között a termőföldhöz való nehéz hozzáférést –, amelyek miatt a fiatal termelők nem tudnak bejutni a mezőgazdasági szektorba; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a generációk közötti együttműködés új módjait, például a partnerségeket, a részes művelést, a hosszú távú bérletet és más módozatokat, amelyek kezelhetik a termőföld hiányát és arra ösztönözhetik a fiatalokat, hogy termelőkké váljanak;

88. újra felhívja a figyelmet a mezőgazdaságban a generációs megújulás előtt álló akadályok némelyikére, amelyek összefüggnek a termőföldhöz való hozzáféréssel és a gazdaságok egyik generáció részéről a következő számára történő átadásával; emlékeztet, hogy az idősebb mezőgazdasági termelők, szembeesülve az alacsony nyugdíj, a megszűnő jövedelem (például a KAP-kifizetések) és vidéken a nyugdíjba vonulást követő társadalmi kirekesztettség kockázatával, többnyire aktívak maradnak és tovább megtartják üzeimeiket; e tekintetben hangsúlyozza, hogy testre szabott politikai eszközökre van szükség a gazdaság zökkenőmentes átadásának és a gazdák tevékeny idős korának garantálásához a vidéki közösségekben;

89. megjegyzi, hogy számos tagállamban a nemzeti nyugdíjrendszerek nem biztosítanak elegendő jövedelmet a nyugdíjas mezőgazdasági termelők számára; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a mezőgazdasági tevékenységnek a törvényes nyugdíjkorhatáron túli kiterjesztése – ami lassítja a generációk megújulását – gyakran az egyetlen módja e helyzet kezelésének; hangsúlyozza, hogy a közös agrárpolitika keretében nyújtott támogatásoknak nem céljuk a nyugdíjrendszer felváltása;

90. megjegyzi, hogy egyre nagyobb szükség van a magasan képzett fiatal mezőgazdasági szakemberekre, különösen a régiókban, és felhívja a figyelmet arra, hogy minden intézkedést meg kell hozni annak érdekében, hogy ösztönözzék a fiatalokat a mezőgazdasági szakmák tanulására, valamint hogy megkönnyítsék a tudás átadását az idősebbek részéről a fiatalabb generáció számára;

91. úgy véli, hogy az idősebb és a fiatalabb generációk közötti mezőgazdasági partnerségek kulcsfontosságúak a nemzedékek közötti szolidaritás, a tudástranszfer és a kölcsönös tanulás elmélyítéséhez, ami különösen fontos az új technológiák és a digitális készségek mezőgazdaságban való alkalmazása szempontjából;

92. úgy véli, hogy Európában a mezőgazdasági munkaerő túlnyomó többségét még mindig a családi munkavállalók teszik ki, de megjegyzi, hogy az ilyen típusú munkaerő évek óta folyamatosan csökken, és a közeljövőben várhatóan még tovább fog csökkenni; hangsúlyozza, hogy a vidéki területeken élők megállíthatatlan elvándorlása az Unió egyes részeiről olyan gazdasági, társadalmi és környezeti problémákhoz vezet, amelyek ambiciózusabb és összehangoltabb politikákat tesznek szükségessé;

93. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy támogassák a vidéki területek sokszínűségét, ösztönözve az olyan projektekbe történő beruházásokat, amelyek a helyi gazdaságokat támogatják, ideértve a közlekedés jobb hozzáférhetőségét és a digitális konnektivitást; fontosnak tartja emlékeztetni arra, hogy a mezőgazdasági foglalkoztatás fenntartása közvetlen hatással van a vidéki gazdaságok életben tartására; úgy véli továbbá, hogy nem szabad alábecsülni azt a kihívást, amellyel minden mezőgazdasági termelőnek szembe kell néznie a modern technológia és az innováció mezőgazdaságban betöltött szerepének megértése és az abban való szerepvállalás terén; ennélfogva hangsúlyozza az egész életen át tartó szakképzés, a tanácsadási szolgáltatások és az ismeretek cseréjének fontosságát mind a KAP keretén belül, mind azon kívül;

94. úgy véli, hogy megfelelő közszolgáltatások révén meg kell könnyíteni a nők hozzáférését a mezőgazdasági termeléshez, lehetővé téve számukra, hogy fejlesszék foglalkoztatásukat a mezőgazdaságban;

95. megjegyzi, hogy a népesség elöregedése – különösen a mezőgazdasági és vidéki területeken – elkerülhetetlen tendencia, amelyet figyelembe kell venni a gazdasági és szociális politikák kialakításakor; úgy véli, hogy az idősödő népesség kérdése többdimenziós megközelítést igényel, és hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a szakpolitikai területek és a támogatási eszközök közötti szélesebb körű kiegészítő jelleget és szinergiát; emlékeztet arra, hogy a megfelelő erőforrások és szolgáltatások elengedhetetlenek ahhoz, hogy az időseknek számukra megfelelő környezetet biztosítsanak;

⁽⁵⁵⁾ Eurostat, „Mezőgazdasági termelők és mezőgazdasági munkaerő – statisztika”, 2018. novemberben kivonatolt adatok.

2021. július 7., szerda

96. hangsúlyozza, hogy a földhöz való hozzáférés, a közvetlen kifizetések és a támogatások terén mind az uniós országok között, mind az azokon belül fennálló egyenlőtlenségek azon problémák közé tartoznak, amelyekkel foglalkozni kell annak érdekében, hogy megálljon a regionális hanyatlás, hogy az idősöket arra ösztönözzék, hogy a nyugdíjkorhatár elérése után befejezzék a mezőgazdasági tevékenységet, és hogy a fiatalok ösztönzést kapjanak a mezőgazdaságba való belépésre;

97. felhívja a tagállamokat, hogy stratégiai terveik kidolgozásakor vegyék figyelembe az idősök (65 év felettiek) arányát a vidéki régiókban, és vegyék fontolóra olyan intézkedések bevezetését, amelyek kiterjednek a vidéki területek idős lakosaira vagy rájuk irányulnak, például az adott korcsoportnak az érintett régió gazdasági életében való tényleges és aktív részvételére alkalmazandó feltételek rugalmasabb megközelítése révén;

98. rámutat arra, hogy a Covid19-világjárvány nyomán kialakult helyzet fényében el kell köteleződni az élő és dinamikus vidék mellett, felszámolva a bürokráciát, beruházva az infrastruktúrába és a minőségi szolgáltatásokba a vidéki területeken, a mezőgazdaságban az öregedési folyamat megfékezése és a nők mint a mezőgazdasági üzemek vezetői szerepének előmozdítása érdekében;

99. megjegyzi, hogy a hatékony mobilitási rendszer a regionális gazdasági fejlődés, a területi kohézió és a regionális potenciál fejlesztésének egyik előfeltétele; rámutat, hogy ezért biztosítani kell a szükséges finanszírozást a közlekedési összeköttetések fejlesztéséhez és fenntartásához, ami arra ösztönözheti az idősebb generációt, hogy hosszabb ideig maradjon a mezőgazdaságban, és odavonhatja a regionális központokból származó fiatalokat, hogy vidéken dolgozzanak;

100. kiemeli a KAP szerepét és jelentőségét a mezőgazdasági ágazatbeli generációs megújulás ösztönzésében; felhívja a tagállamokat, hogy stratégiai terveikben részesítsék előnyben a fiatal mezőgazdasági termelők számának növelésére irányuló intézkedéseket, és mozdítsák elő az összhangot a nemzeti és uniós szinten rendelkezésre álló egyéb eszközökkel;

101. kiemeli a közösségvezérelt helyi fejlesztésre irányuló kezdeményezések központi szerepét az élő és virágzó helyi vidéki gazdaságok megtartásában és helyreállításában, valamint a LEADER megfelelő szintű finanszírozásának szükségességét; sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják fel a LEADER kínálta kapacitásokat;

102. felhívja a figyelmet a nem kormányzati szervezetek által nyújtott szolgáltatások fontosságára, különösen az idősök esetében; felszólít a nem kormányzati szervezetek régiókban végzett tevékenységei finanszírozásának megerősítésére;

o

o o

103. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
